

د افغانستان بانک
آمریت عمومي سیاست پولي

گزارش ماهوار سیاست پولي
نگاهی مختصر بر تحولات شاخص های سیاست پولي و نظارت امور مالی

ثور 1398

خلاصه گزارش

گزارش ماهوار آمریت عمومی سیاست پولی پیشرفت شاخص های فعلی اقتصاد کلان و آخرین گزارش های ثبات مالی افغانستان را در جریان ماه بطور خلاصه تحلیل، ارزیابی و مورد مطالعه قرار میدهد. این گزارش بر اساس تدوین ارقام مالی و پولی که از آمریت های سیاست پولی، نظارت امور مالی و تادیات د افغانستان بانک جمع آوری گردیده است، تهیه می شود. گزارش ماهوار آمریت عمومی سیاست پولی ارقام اقتصاد کلان از سکتورهای پولی، خارجی، حقیقی و سکتور مالی و نیز ارقام مالی آمریت عمومی نظارت امور مالی را در بر میگیرد که توسط کارمندان این آمریت تدوین و تهیه میگردد.

د افغانستان بانک اهداف عملیاتی و ضمنی خویش را که کمتر از سقف تعیین شده تحت برنامه تسهیل توسعه کredisit (ECF¹) صندوق بین المللی پول می باشد، مؤفقا نه بدست آورده است. در ابتدای سال مالی 1398 مقدار پایه پولی 271,804.93 میلیون افغانی بوده و رشد پایه پولی زیر سقف تعیین شده قرار داشته است. بتاریخ 31 ثور 1398، هدف تعیین شده برای پایه پولی 302545.84 میلیون افغانی بوده و مقدار حقیقی پایه پولی 256580.40 میلیون افغانی ثبت گردیده است. این رقم به مقدار 45965.44 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده در عین روز بوده که در حدود 5.6 درصد رشد منفی را از ابتدای سال مالی نشان میدهد.

از شروع سال مالی 1398 الی 31 ثور 1398، د افغانستان بانک حدود 942.98 میلیون دالر امریکایی را از طریق روند لیلان اسعار به فروش رسانیده است که در مقابل در حدود 71.84 میلیارد افغانی را از بازار جمع آوری کرده است. همچنان، با عرضه اسعار در مارکیت اسعاری به مقدار 41.54 فیصد مجموع تقاضای اسعاری مارکیت مرفوع گردیده است.

تغییرات در شاخص های سکتور حقیقی نیز مانند سکتور پولی مطلوب و نشان دهنده موفقیت بانک مرکزی در تحقق اهداف خویش می باشد. شاخص عمومی قیمت مصرف کننده بر اساس محاسبه سالانه، از 1.77 درصد در ماه حوت 1397 به 3.63 درصد در ماه حمل 1398 بیشتر گردیده است. این افزایش عمدتاً ناشی از بلند رفتن قیمت اجزای فرعی شاخص مواد غذایی و غیر غذایی از قبیل نان و غله؛ لبنیات؛ میوه خشک و تازه؛ سبزیجات؛ مصالحه؛ پوشاک؛ سرپناه؛ موبل و فرنیچر و تداوی و معالجه می باشد.

کسر حساب جاری کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال قبل کاهش نموده. کسر حساب جاری که در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۲۲۸,۸۷ ملیون دالر ثبت گردیده بود، در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۱۲۲۶,۴۱ ملیون دالر یعنی (۰,۲) در صد کاهش نموده است. این کاهش

¹ Extended Credit Facility

کسر در حساب جاری بیلانس تادیات عمده تأ ناشی از کاهش واردات و افزایش صادرات اجناس بوده و از جانب دیگر افزایش دریافت های خدماتی از قبیل (دریافت های خدماتی ساختمانی، مخابراتی، و دریافت های دیگر خدماتی تجارتي) و به همین ترتیب افزایش در عواید سرمایه گذاری (عاید اولیه) می باشد.

مجموع عواید (عواید داخلی و کمکهای خارجی) در ماه ثور سال مالی ۱۳۹۸ مبلغ 43.85 میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه مجموع عواید در ماه حمل 31.89 میلیارد افغانی بوده که 11.96 میلیارد افغانیو یا 37.51٪ افزایش را نشا میدهد. مجموع عواید از شروع سال مالی الی اخیر ماه ثور سال مالی ۱۳۹۸ به 133.37 میلیارد افغانی رسیده است که از جمله 81.20 میلیارد و 52.17 میلیارد افغانی آنرا به ترتیب عواید داخلی و کمک های خارجی تشکیل میدهند.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با سال قبل 2.68 فیصد افزایش داشته و از قرار ماه ثور سال 1398 بالغ بر 306.70 میلیارد افغانی میگردد که در دوره مشابه قبلی (ثور 1397) بالغ بر 298.69 میلیارد افغانی میگردد. مجموع دارایی ها به اندازه 1.47 فیصد در مقایسه ماه قبلی افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از اوراق سرمایوی دافغانستان بانک و سپرده های یک شبه در اوراق بهادار و قروض سرمایه گذاری شده است.

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار ثور 1398 بالغ بر 43.83 میلیارد افغانی میگردد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبلی (ثور 1397) که در ان قروض ناخالص نظام بانکی به 41.44 میلیارد افغانی میرسید، به اندازه 5.75 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش ذکر شده در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض و افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است. مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی (حمل 1398) به اندازه 2.39 فیصد عمدتاً بابت اعطای قروض جدید افزایش دارد.

مجموع سپرده ها که منبع اساسی تمویل در بانکها به شمار میرود متشکل از سپرده های مشتریان و بین البانکی میباشد، که در مقایسه با سال قبل (ثور 1397) شاهد 4.09 فیصد افزایش بوده و از قرار ماه ثور سال 1398، بالغ بر 264.59 میلیارد افغانی میگردد. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. این منبع اساسی تمویل در بانکها از ماه گذشته بدینسو به اندازه 1.54 فیصد افزایش را نشان میدهد، که نیز عمدتاً بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است.

فهرست مطالب

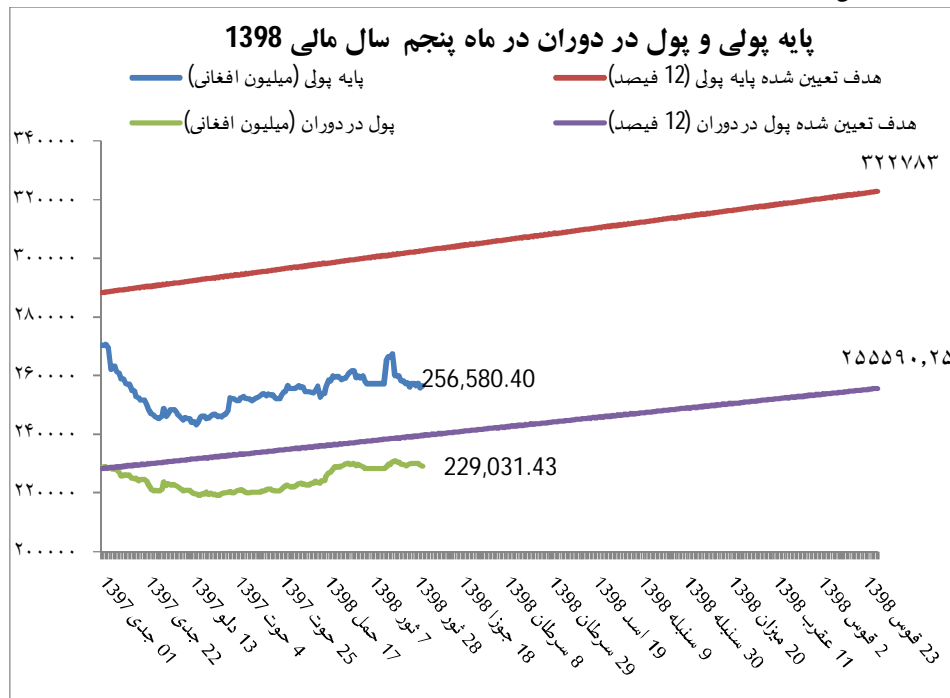
1.	سکتور پولی.....	3
1.2	انباشت ذخایر خالص ارزی	4
1.3	لیلام اسعار و اوراق بهادار	5
1.4	نرخ مبادله	10
2.	سکتور حقیقی	12
2.1	تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه سالانه	12
2.2	تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه ماهانه	15
2.3	تورم هسته	16
3.	سکتور خارجی	17
3.1	بیانسی حساب جاری	17
3.1.1	بیانسی حساب اجناس:	18
3.1.2	بیانسی حساب خدمات:	18
3.1.3	حساب عاید اولیه	18
3.1.4	عاید ثانیوی:	18
3.2	حساب مالی بیانسی تادیات:	19
4	سکتور مالی	21
5.	سویفت	23
6.	سکتور بانکی	24
6.1	مجموع دارایی ها	10
6.1.1	رشد مجموع دارایی ها	12
6.2	مجموع قروض	12
6.3	مجموع امانات/ سپرده ها	19
6.3.1	مقایسه ماهوار رشد مجموعه سپرده ها	20
6.4	مجموع سرمایه	21
6.5	مفاد	21
6.5.1	به طور ماهانه	21
6.5.2	مفادآوری نظام بانکی به طور مجموعی (جنوری- می 2019 - جدی 1397- ثور 1398):	22
6.6	سیالیت	23
6.7	وضعیت باز اسعار خارجی	23

1. سکتور پولی

آمریت عمومی سیاست پولی با در نظر داشت شرایط اقتصادی کشور و در چارچوب کانال های اساسی و مؤثر تقاضای پولی، برنامه مالی دولت (عواید و مصارف بودجوی)، چشم انداز رشد اقتصادی و سطح عمومی قیمت ها در کشور، پلان سیاست پولی د افغانستان بانک را طرح می نماید.

به همین اساس، آمریت عمومی سیاست پولی رشد پایه پولی و پول در دوران را منحیث شاخص ها و اهداف مقداری تعیین نموده و در پلان سیاست پولی برای

سال مالی 1398 و توافق رسمی با صندوق بین المللی پول، رشد آنها را 12 درصد در نظر گرفته است. در ابتدای سال مالی 1398 مقدار پایه پولی 271,804.93 میلیون افغانی بوده و رشد پایه پولی زیر سقف تعیین شده قرار داشته است. بتاريخ 31 ثور 1398، هدف تعیین شده برای پایه پولی 302545.84 میلیون افغانی بوده و مقدار حقیقی پایه پولی 256580.40 میلیون افغانی ثبت گردیده است. این رقم به مقدار 45965.44 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده در عین روز بوده که در حدود 5.6 درصد رشد منفی را از ابتدای سال مالی نشان میدهد. به همین ترتیب، یکی از دست آورد های موفق دافغانستان بانک توانسته است کنترل پول در دوران می باشد. پول در دوران که در ابتدای سال مالی 228,205.59 میلیون افغانی بوده است، به تاریخ 31 ثور 1398 هدف تعیین شد بالغ به 239565.70 میلیون افغانی ثبت گردیده، در حالیکه مقدار حقیقی پول در دوران 229031.43 میلیون افغانی بوده است. از اینرو، تفاوت مقدار واقعی پول در دوران به اندازه 10534.27 میلیون افغانی کمتر از سقف تعیین شده عین روز بوده و در حدود 0.36 درصد رشد را از ابتدای سال مالی نشان میدهد. چگونگی میزان رشد حقیقی و اهداف تعیین شده پایه پولی و پول در دوران برای سال مالی 1398، در گراف زیر نشان داده شده است.

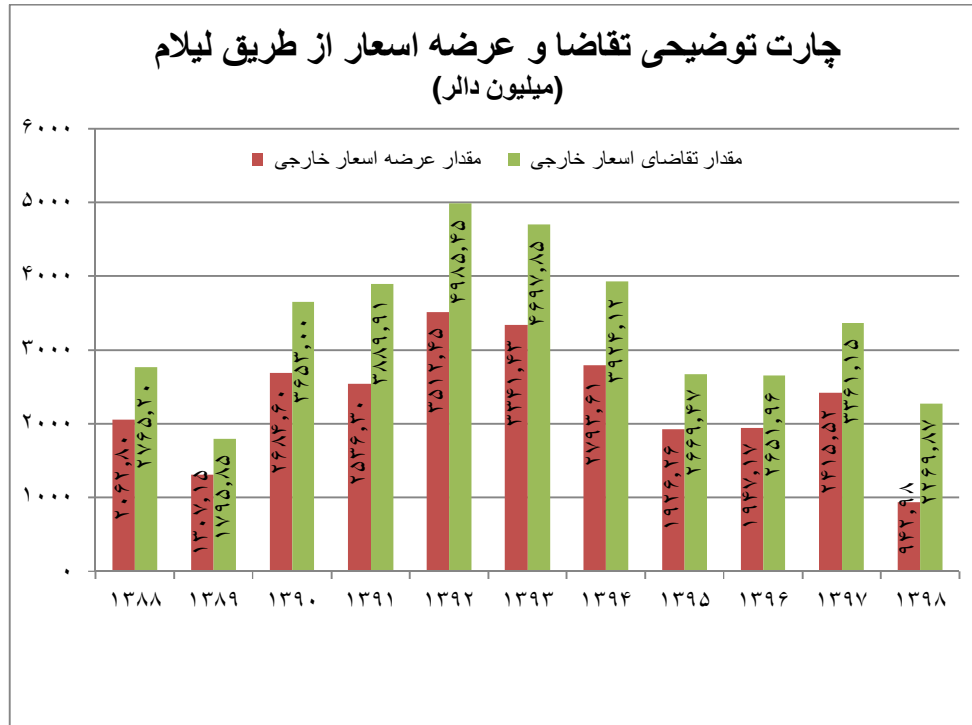

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی

1.2 انباشت ذخایر خالص ارزی

طی سالیان اخیر، افزایش ذخایر اسعاری د افغانستان بانک که از جمله شاخص های اساسی اقتصاد ملی پنداشته میشود یکی از دستاوردهای بزرگ در نظام مالی کشور محسوب می گردد. بدون شک، میزان این ذخایر و چگونگی افزایش آن تأثیر مستقیم روی تطبیق بهتر سیاستهای پولی و نیز کنترل شاخص هایی چون نرخ مبادله افغانی، تورم پولی، حفظ ثبات و تعادل بیلانس تأدیات دارد.

در آغاز سال مالی 1398، ذخایر خالص بین المللی افغانستان حدود 7,708.58 میلیون دالر بوده، که این رقم در 31 ثور 1398 به 7713.28 میلیون دالر

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

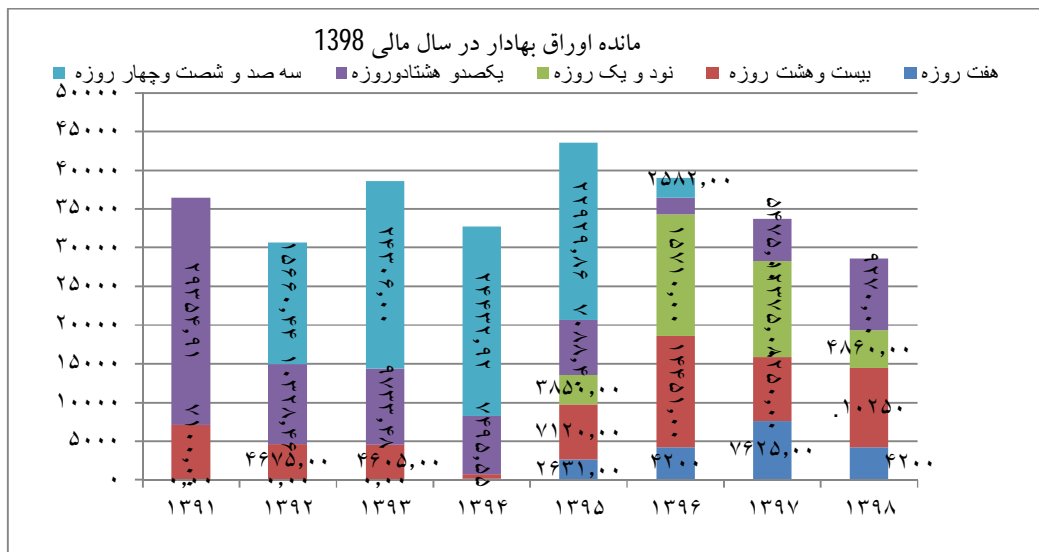
فروش اوراق سرمایوی (مناقصه تکتانه)

اوراق سرمایوی یکی از ابزار های دیگر سیاست پولی است که جهت مهار مقدار نقدینگی و اجرای سیاست پولی توسط د افغانستان بانک استفاده میشود. استفاده از این وسیله بمنظور جذب بیشتر مازاد نقدینگی از سیستم بانکی، ترویج بازار ثانوی اوراق بهادار، جلوگیری از تورم پولی، تنوع ابزار های سیاست پولی و تشویق بانک های تجارتي به جذب بیشتر سپرده های افغانی از مردم می باشد.

با توجه به وضعیت فوق و جهت تشویق سرمایه گذاری در کشور و دسترسی هر چه بیشتر هموطنان به قرضه، حسب هدایت مقام محترم رهبری بانک، عرضه لیلام اوراق بهادار 364 و 182 روزه بتدریج کاهش یافته و همزمان با آن نرخ تکتانه نیز کمتر گردیده است تا بانک ها قرضه دهی شانرا با تکتانه پائینتر و شرایط آسانتر ارایه نمایند.

از آغاز سال مالی 1398 الی 31 ثور، مانده اوراق سرمایوی² لیلام شده بالغ بر 28.58 میلیارد افغانی گردیده است. به همین ترتیب، حدود 34.52 میلیون افغانی تکتانه بابت اوراق سرمایوی پرداخت گردیده است.

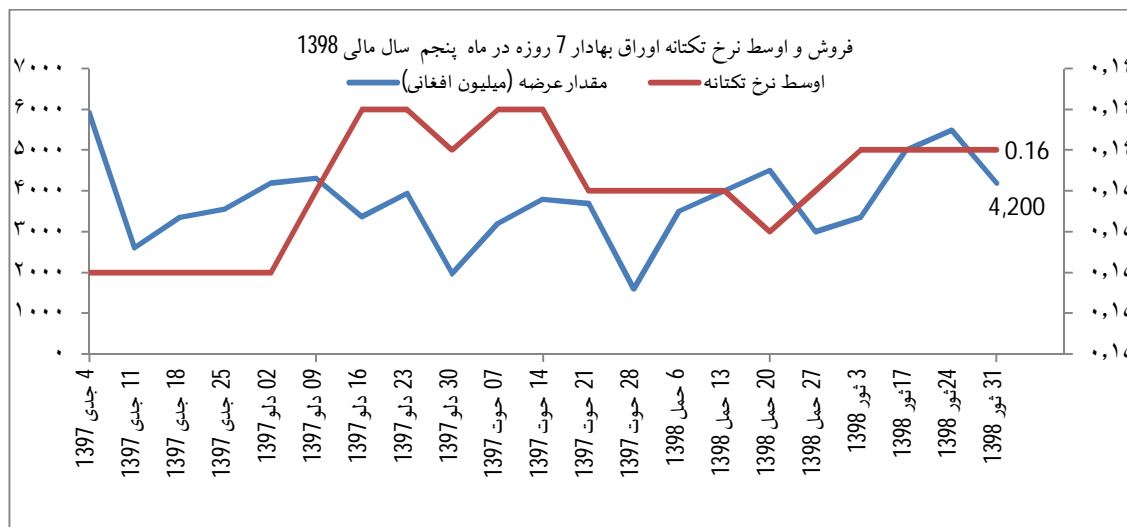
². Outstanding

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار هفت روزه

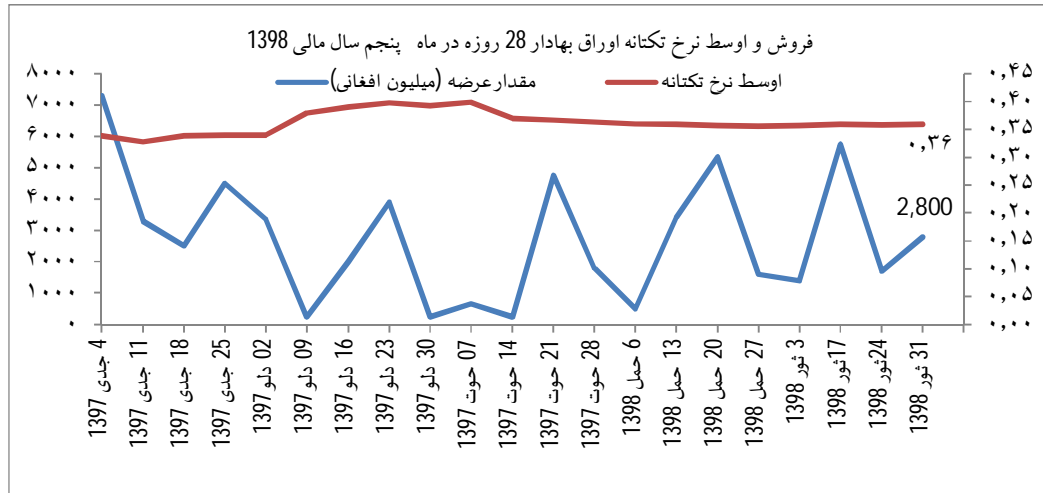
. آخرین فروش اوراق بهادار هفت روزه در ماه ثور 4.2 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.16 در صد بوده و مقدار مانده این اوراق به 4.2 میلیارد افغانی بوده است.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 28 روزه

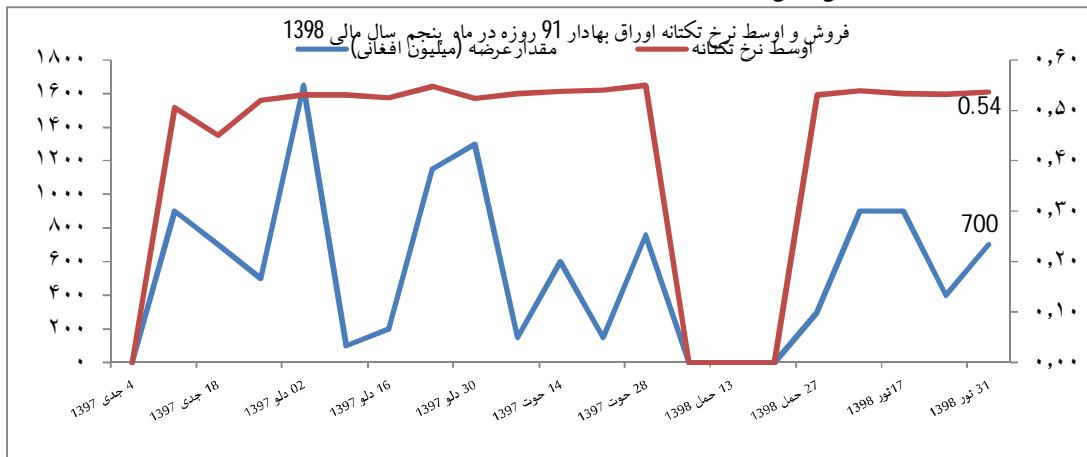
آخرین فروش اوراق بهادار 28 روزه در ماه ثور بالغ بر 2.8 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.36 در صد گردیده و مقدار مانده آن 10.25 میلیارد افغانی بوده است.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 91 روزه

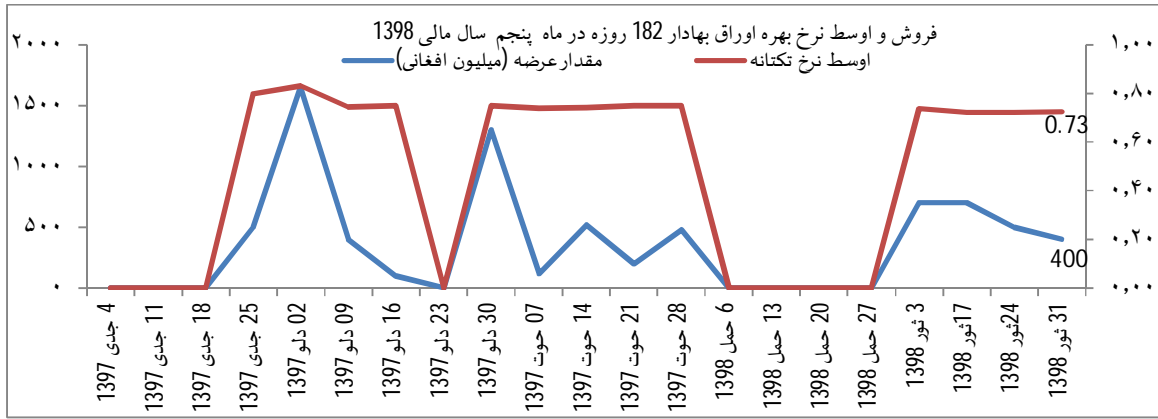
آخرین فروش اوراق بهادار 91 روزه در ماه ثور 0.7 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.54 در صد بوده، در حالیکه مقدار مانده آن به 4.86 میلیارد افغانی می رسد.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

اوراق بهادار 182 روزه

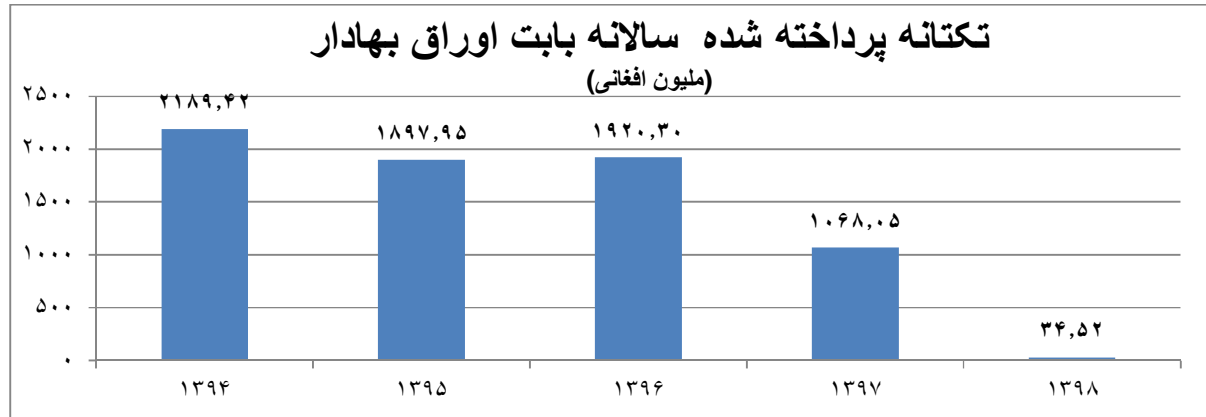
آخرین فروش اوراق بهادار 182 روزه در ماه ثور 0.4 میلیارد افغانی با میانگین نرخ بهره 0.73 در صد بوده، در حالیکه مقدار مانده آن به 9.27 میلیارد افغانی می رسد.

قابل یاد آوری است که در پروسه لایم اوراق بهادار 364 روزه سال جاری کاهش به عمل آمده است.

تکتانه پرداخت شده

در طول 12 سال گذشته مقدار پرداخت تکتانه ای که از بابت اوراق بهادار پرداخت گردید است قرار شرح ذیل چنین ارایه نمود.

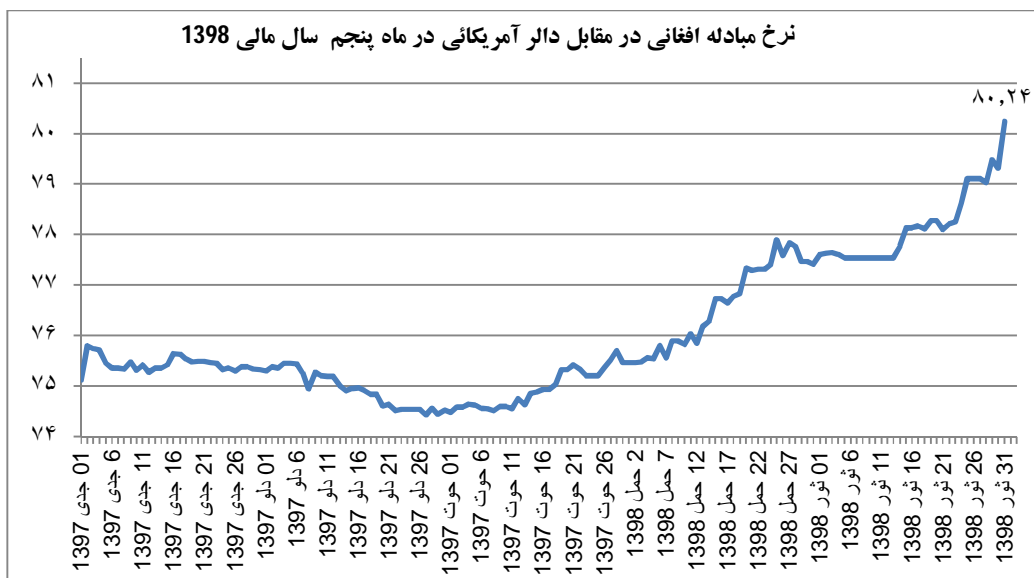

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

1.4 نرخ مبادله

با وجودیکه د افغانستان بانک نرخ مبادله را مورد هدف قرار نمیدهد، نوسانات آنرا با در نظر داشت اهمیت تاثیر آن بالای سایر شاخص های اقتصادی به دقت کامل زیر نظر دارد. در نظام بازار آزاد، نوسانات در نرخ مبادله یک امر طبیعی بوده و عرضه و تقاضا عامل اصلی و تعیین کننده نرخ مبادله در بازار میباشد. طبق آمار موجود، نرخ مبادله افغانی در برابر دالر امریکایی و سایر ارز های عمده بین المللی از ابتدای سال روان مالی تا اکنون شاهد یک سلسله نوسانات بوده است.

از اول سال مالی 1398 الی 31 ثور 1398، نرخ مبادله افغانی در مقابل دالر امریکایی بطور اوسط 78.20 افغانی ثبت گردیده است که در حدود 6.6 درصد کاهش ارزش از ابتدای سال داشته است و همچنان به آخر ثور سال مالی نرخ تبادل 80.24 افغانی ثبت گردیده است.

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

جدول شاخص های پولی

سال مالی 1398		سال مالی 1397					
ثور	حمل	قوس	سنبله	جوزا	ثور	حمل	
12.00		6.00	4.00	3.00			سقف پایه پولی (%)
-5.6	-13	-2	-10	-8	-7	-8	رشد حقیقی پایه پولی (%)
256,580.40	259,308.9 3	271,804.9 0	293,168.9 3	253,771.8 0	257,098.452 9	266,808.9 8	رشد حقیقی پایه پولی (میلیون افغانی)
302,545.84	299,600.5 1	309,476.2 0	290,360.4 5	276,318.1 0	276,318.054 4	276,318.0 5	سقف پایه پولی (میلیون افغانی)
229,031.43	229,242.3 9	228,205.6 0	225,276.6 3	226,589.3 0	219,159.977 3	218,544.7 9	رشد حقیقی پول در دوران (میلیون افغانی)
239,565.70	237,233.4 9	256,127.4 0	242,631.2 4	228,685.2 0	228,685.191 3	228,685.1 9	سقف پول در دوران (میلیون افغانی)
7713.28	7692	7,708.59	7,549.36	7,499.33	7285.74994 8	7293.12	رشد حقیقی ذخایر بین المللی (میلیون دالر)
7708.58	7708.58	7,550.34	7,402.80	7,250.34	7267.37038 4	7284.4	سقف ذخایر بین المللی (میلیون دالر)
28580	29655	33,725.00	39,515.00	37,960.00	27640	15390	مانده اوراق بهادار (میلیون افغانی)
4264.45475 6	5817.98	4,625.81	6,136.46	6,140.47	5959.69199 4	6148.9	ذخایر الزامی (ذخایر اجباری) میلیون افغانی

منبع: مدیریت عملیات بازار / آمریت عمومی سیاست پولی

2. سکتور حقیقی

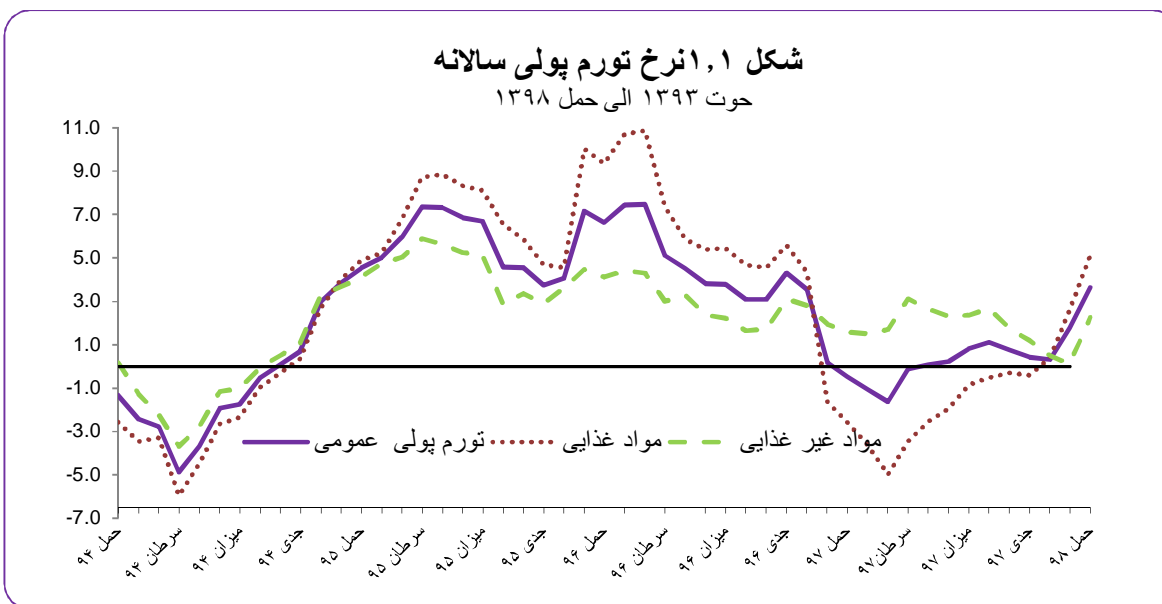
2.1 تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه سالانه

شاخص عمومی قیمت مصرف کننده از ماه دلو 1397 به بعد، سیر صعودی را بخود اختیار نموده است. شاخص عمومی قیمت مصرف کننده بر اساس محاسبه سالانه، از 1.77 درصد در ماه حوت 1397 به 3.63 درصد در ماه حمل 1398 بیشتر گردیده است. این افزایش عمدتاً ناشی از بلند رفتن قیمت اجزای فرعی شاخص مواد غذایی و غیر غذایی از قبیل نان و غله؛ لبنیات؛ میوه خشک و تازه؛ سبزیجات؛ مصالحه؛ پوشاک؛ سرپناه؛ موبل و فرنیچر و تداوی و معالجه می باشد.

که در ذیل تغییرات در اجزای شاخص قیمت مصرف کننده در سطح ملی مورد ارزیابی قرار می گیرد.

تغییرات در شاخص قیمت مصرف کننده در سطح ملی				
شاخص ها	معیار محاسبه سالانه		معیار محاسبه ماهانه	
	حوت	حمل	حوت	حمل
تورم عمومی	1.77	.363	1.00	1.08
مواد غذایی	2.62	5.12	1.93	1.37
مواد غیر غذایی	0.97	2.24	0.13	0.80

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

شاخص قیمت مواد غذایی در این دوره به عنوان محرک اصلی افزایش در شاخص عمومی عمل نموده است. نرخ تورم در بخش مواد غذایی از 2.62 درصد در ماه حوت به 5.12 درصد در ماه حمل 1398 افزایش نموده است. دلیل اصلی افزایش تورم در بخش مواد غذایی عبارت از بلند رفتن قیمت در اجزای فرعی آن از قبیل قیمت نان و غله؛ شیر، پنیر و تخم؛ میوه خشک و تازه؛ سبزیجات و مصالحه می باشد. از سوی دیگر، شاخص قیمت نوشابه غیر الکولی در این دوره کاهش را نشان میدهد. شاخص قیمت نان و غله که 14.8 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد، از 6.88 درصد در ماه حوت به 8.19 درصد در ماه حمل 1398 افزایش نموده است. علت اصلی بلند رفتن این شاخص بصورت مجموعی صادرات اجناس و خدمات پاکستانی به افغانستان می باشد که 26.5 درصد کاهش را نشان میدهد. قیمت گندم نیز در ماه حمل 1398 در حدود 7.46 درصد در پاکستان صعود نموده است، که این افزایش دامن گیر بلند رفتن قیمت در کشور گردیده است. شاخص قیمت شیر، پنیر و تخم مرغ که 4.7 درصد شاخص عمومی را از آن خود ساخته، در ماه حمل 1398 به 3.06 درصد رسیده است. درحالیکه، این رقم در ماه گذشته 1.92 درصد محاسبه گردیده است. کاهش واردات لبنیات از پاکستان یکی از عوامل مهم در بلند رفتن قیمت اشخاص مواد غذایی شمرده می شود. همچنان قیمت این جز شاخص در پاکستان از 3.78 درصد به 4.01 درصد افزایش نموده است.

شاخص قیمت میوه خشک و تازه که 5 درصد شاخص عمومی را به خود اختصاص داده است. از 5.47 درصد در ماه حوت به 9.70 درصد در ماه حمل بیشتر گردیده است. دلیل اصلی بلند رفتن قیمت این جز شاخص افزایش متقاضیان و خریداران میوه خشک و تازه بخصوص جलगوزه، انار، سیب و کشمش در بازار جهانی عنوان گردیده است، به همین دلیل قیمت سیب وطنی 5.9 و کشمش سبز 2.73 درصد افزایش نموده است.

شاخص قیمت سبزیجات بر اساس محاسبه سالانه در ماه حمل 1398 به 6.84 درصد افزایش نموده است، درحالیکه این رقم در ماه حوت سال 1397 در حد -2.40 درصد ثبت گردیده است. کاهش واردات، نبود سردخانه ها در کشور و کاهش ارزش تومان ایرانی و کلدان پاکستانی در مقابل دلار امریکائی عوامل مهم در افزایش قیمت این جز شاخص در می باشد، قیمت آن در دوره تحت بررسی از 2.12 درصد به 15.81 افزایش نموده است. همچنان، شاخص قیمت مصالحه که 1.3 درصد شاخص عمومی را به خود اختصاص داده است، از 4.21 درصد به 11.15 درصد افزایش نموده است. از طرف دیگر، بعضی از اجزای شاخص مواد غذایی از قبیل قیمت شکر و نوشابه غیرالکولی در ماه حمل کاهش نموده است. شاخص قیمت شکر از 4.14 درصد در ماه حوت 1397 به 3.11 درصد در ماه حمل 1398 و شاخص قیمت نوشابه غیر الکولی از 6.40 درصد به 5.45 درصد کمتر گردیده است.

جدول ذیل تغییرات تورمی در بخش غذایی را در حمل ماه نشان میدهد.

تغییرات در شاخص مواد غذایی در سطح ملی				
معیار محاسبه ماهانه		معیار محاسبه سالانه		شاخص ها
حمل	حوت	حمل	حوت	
1.37	1.93	5.12	2.62	تورم در بخش غذایی
-0.11	0.77	8.19	6.88	نان و غله
0.35	0.59	1.43	1.16	گوشت
0.00	0.01	3.06	1.92	شیر، پنیر و تخم مرغ
0.00	-1.33	-4.32	-5.46	روغن
8.76	3.72	9.70	5.47	میوه خشک و تازه
3.24	7.99	6.84	-2.40	سبزی
-2.44	4.49	3.11	4.14	شیرینی
4.72	0.35	11.15	4.21	مصالحه
-0.33	0.81	5.45	6.40	نوشابه غیر الکولی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

تورم در بخش مواد غیرغذایی بر اساس معیار محاسبه سالانه در ماه حمل سال 1398 افزایش نموده است. این افزایش به دلیل بلند رفتن قیمت پوشاک؛ سرپناه، برق، آب و گاز مایع؛ لوازم منزل؛ معالجه و تداوی و متفرقه می باشد. شاخص قیمت پوشاک از 3.25 درصد در ماه حوت 1397 به 4.78 درصد در ماه حمل 1398 بیشتر گردیده است. شاخص قیمت سرپناه، برق، آب و گازمایع که 19.1 درصد شاخص عمومی را تشکیل میدهد. درماه حمل 1398 به -0.21 درصد رسیده است. در حالیکه این رقم درماه حوت 1397 به حد -2.31 درصد ثبت گردیده است. خراب شدن وضعیت امنیتی در ولسوالی ها و دهات دور دست باعث گردیده تا قیمت کرایه سرپناه افزایش نماید. همچنان افزایش 5.80 درصدی قیمت گاز مایع یکی از عوامل دیگر بوده که در بلند رفتن قیمت سرپناه در دوره تحت ارزیابی کمک نموده است. قیمت شاخص معالجه و تداوی از 1.89 درصد در ماه حوت به 2.67 در صد درماه حمل 1398 افزایش را نشان میدهد. علت افزایش این جز شاخص افزایش مالیات بر ادویه جات وارداتی و بیشتر شدن قیمت مواد خام (افزایش ارزش دالر درمقابل پول کشور های همسایه) می باشد. شاخص قیمت متفرقه در دوره

تحت بررسی به 2.15 درصد رسیده است، درحالیکه این رقم در ماه حوت 1397 0.35 درصد محاسبه گردیده است.

از سوی دیگر، قیمت بعضی از اجزای شاخص مواد غیرغذایی از قبیل مخابرات و تعلیم و تربیه در این دوره کاهش را نشان میدهد.

شاخص قیمت مخابرات از 2.83- درصد در ماه حوت 1397 به 3.32- درصد ماه حمل سال جاری کاهش نموده است. شاخص قیمت تعلیم و تربیه در ماه حمل 1398 4.50- درصد کاهش را نشان میدهد، درحالیکه این رقم در ماه حوت 1397 6.24 درصد محاسبه گردیده است.

تغییرات در شاخص مواد غیرغذایی در سطح ملی				
معیار محاسبه ماهانه		معیار محاسبه سالانه		شاخص ها
حمل	حوت	حمل	حوت	
0.80	0.13	2.24	0.97	تورم در بخش غیرغذایی
0.10	0.00	4.12	4.04	تنباکو
0.59	-0.27	4.78	3.25	پوشاک
1.30	0.00	-0.21	-2.31	سرپناه
1.16	0.61	4.37	3.20	لوازم خانه
0.24	0.33	2.57	1.89	صحت
-0.43	-0.24	5.68	5.77	ترانسپورت
-0.59	-0.17	-3.32	-2.83	ارتباطات
1.32	0.26	2.67	0.35	اطلاعات و فرهنگ
-5.79	0.65	-4.50	6.24	تعلیم و تربیه
1.08	-0.43	3.58	3.20	رستورانت و هتل
0.90	-0.06	2.15	0.35	متفرقه

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

2.2 تغییرات تورمی بر اساس معیار محاسبه ماهانه

معیار محاسبه ماهانه نرخ تورم پولی که انعکاس دهنده تغییرات کوتاه مدت در سطح عمومی قیمت ها در کشور می باشد نشان دهنده افزایش نرخ تورم بوده، و نرخ تورم از 1.0 درصد در ماه حوت سال 1397 به 1.08 درصد در ماه حمل 1398 افزایش می باشد. این افزایش از بخش شاخص مواد غیرغذایی سرچشمه گرفته، درحالیکه قیمت شاخص مواد غذایی در افزایش شاخص عمومی کمتر سهم می باشد. که در ذیل، جزئیات تغییرات قیمت را در اجزای فرعی این شاخص ها تحت بررسی گرفته می شود.

آمار نشان می‌دهد که شاخص قیمت مواد غذایی در ماه حمل به 1.37 درصد رسیده، در حالیکه این رقم در حوت 1397 سال گذشته 1 درصد محاسبه گردیده است. همچنان، اجزای فرعی این شاخص از قبیل نان و غله؛ میوه خشک و تازه؛ سبزیجات؛ و شکر در دوره تحت بررسی بیشترین کاهش را تجربه می‌نمایند. شاخص قیمت نان و غله، از 0.77 درصد در ماه حوت به -0.11 درصد، قیمت شاخص میوه خشک و تازه از 7.99 درصد در ماه حوت به 3.24 درصد، شاخص قیمت شکر از 4.48 درصد در ماه حوت 1397 به -2.44 درصد کاهش نموده است.

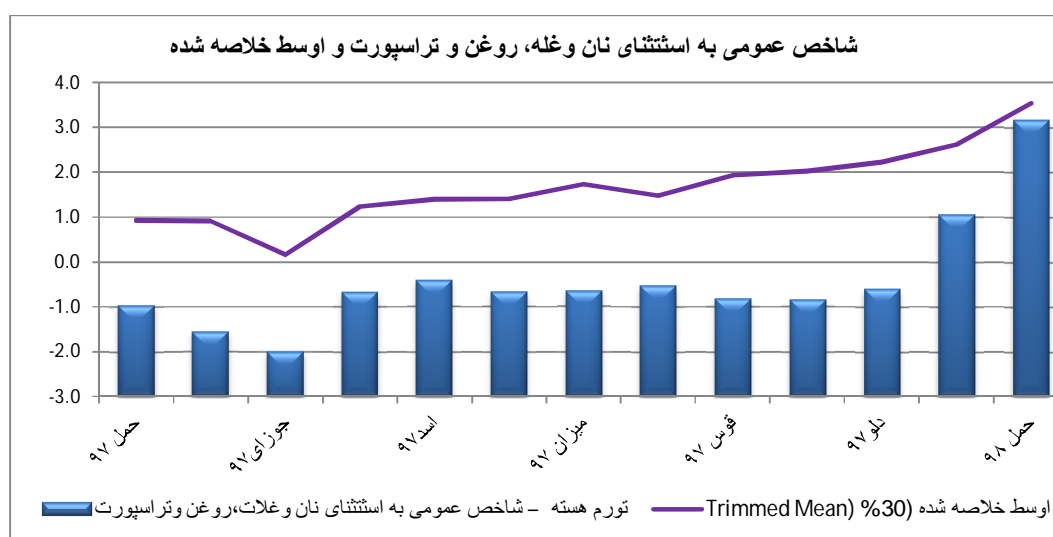
تورم بر اساس معیار محاسبه ماهانه در بخش مواد غیرغذایی بیشتر گردیده است. بر اساس آمار بدست آمده از اداره ملی احصائیه و معلومات، تورم مواد غیرغذایی در ماه حمل 1398 به 0.80 درصد رسیده است. در حالیکه، این رقم در ماه حوت 1397 به 0.13 درصد محاسبه گردیده است. این افزایش به علت بیشتر شدن اجزای فرعی این شاخص از قبیل قیمت سرپناه، برق، آب و گازمایع، از 0.00 درصد در ماه حوت 1397 به 1.30 درصد در ماه حمل، شاخص قیمت لوازم منزل در دوره تحت بررسی به 1.16 درصد افزایش نموده، در حالیکه این رقم در ماه حوت 1397 در حد 0.61 درصد و شاخص قیمت رستوران و هتل از -0.43 درصد در ماه حوت 1397 به 1.08 درصد در ماه حمل بیشتر گردیده است.

2.3 تورم هسته

هدف از محاسبه نرخ تورم بر اساس این معیار بررسی دقیق و مشخص تغییرات در سطح عمومی قیمت‌ها می‌باشد. این معیار نشان دهنده تاثیرات عوامل غیرمترقبه و غیرنورمال بالای سطح عمومی قیمت‌ها بوده و یک قسمت معین شاخص را که عوامل متذکره در آن دخیل نمی‌باشد در بر می‌گیرد. تورم هسته آن‌چه از اجزای شاخص را که قیمت‌شان بصورت سرسام آور تغییر نموده اند (و یا هم تغییرات در آن‌ها بسیار ناچیز می‌باشد) از شاخص بیرون ساخته و بعداً با استفاده از میتود های موجود تغییرات آنرا ارزیابی می‌نماید. یکی از معیار های مهم تورم هسته عبارت از اوسط خلاصه شده می‌باشد که در آن یک فیصدی مشخص از تعداد مجموعی اجزای موجود در شاخص حذف می‌گردد. در حال حاضر، تورم بر اساس اوسط خلاصه شده در افغانستان بعد از حذف 30 فیصد شاخص عمومی محاسبه می‌گردد. تورم بر اساس این معیار در ماه حمل در مقایسه با ماه ماقبل آن از 2.62 درصد به 3.54 درصد بیشتر گردیده است. معیار دیگر تورم هسته عبارت از "شاخص قیمت مصرف کننده به استثنای نان و غله، روغن و ترانسپورت" می‌باشد. تورم سالانه بر اساس این معیار از 1.06 درصد در ماه حوت 1398 به 3.17 درصد در ماه حمل افزایش را نشان می‌دهد.

تغییرات تورم هسته در سطح ملی		
حامل	حوت	شاخص ها
معیار محاسبه سالانه		
3.54	2.62	تورم اوسط خلاصه (Trimmed Mean) (30%)
3.17	1.06	شاخص قیمت مصرف کننده به استثنای نان و غله، روغن و ترانسپورت

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات/آمریت عمومی سیاست پولی

3. سکتور خارجی

3.1 بیلانس حساب جاری

کسر حساب جاری کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال قبل کاهش نموده. کسر حساب جاری که در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۲۲۸,۸۷ ملیون دالر ثبت گردیده بود، در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۱۲۲۶,۴۱ ملیون دالر یعنی (۰,۲) در صد کاهش نموده است. این کاهش کسر در حساب جاری بیلانس تادیات عمده تأ ناشی از کاهش واردات و افزایش صادرات اجناس بوده و از جانب دیگر افزایش دریافت های خدماتی از قبیل (دریافت های خدماتی ساختمانی، مخابراتی، و دریافت های دیگر خدماتی تجارتي) و به همین ترتیب افزایش در عواید سرمایه گذاری (عاید اولیه) می باشد.

3.1.1 بیلانس حساب اجناس:

ارزش مجموعی واردات (اجناس) کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نماینگر کاهش ۷ درصدی بوده و از ۱۸۳۶,۹۴ ملیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۷۱۰,۴۷ ملیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

و به همین ترتیب ارزش مجموعی صادرات (اجناس) کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نشان دهنده افزایش ۶ درصدی بوده که از ۱۷۲,۴۵ ملیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۸۲,۵۷ ملیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ بالغ گردیده است.

نوت:

محركات اصلی و اساسی افزایش صادرات اجناس در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ عبارتند از صادرات پنبه، صادرات زعفران و صادرات میوه تازه و میوه خشک میاشد.

محركات اصلی و اساسی کاهش واردات اجناس در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ عبارتند از کاهش واردات کالاهای صنعتی، کاهش واردات اجناس مصرفی از قبیل (کندم و ارد کندمی، شکر، ادویه جات طبی، رخت باب، و واردات برق) میباشد.

3.1.2 بیلانس حساب خدمات:

کسر خالص حساب خدمات در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ حدود ۶۱ در صد کاهش را نظر به عین ربع سال قبل نشان میدهد. کسر حساب خدمات که در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۱۵,۷۵ ملیون دالر راپور داده شده بود در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ به مبلغ ۴۵,۱۷ ملیون دالر رسیده است.

کسر حساب خدماتی در سال مالی ۱۳۹۷ با استفاده از سه نوع دریافت ها متاثر گردیده است یعنی: دریافت های خدماتی ساختمانی، مخابراتی، و دیگر سرمایه گذاری های تجارتي

3.1.3 حساب عاید اولیه:

عواید خالص اولیه کشور در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال گذشته شاهد افزایش ۸۱ درصدی بوده که از ۲۴,۸۳ ملیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۴۴,۹۲ ملیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ افزایش نموده است.

3.1.4 عاید ثانوی:

عواید ثانوی در کل (کمک های بلاعوض و انتقالات وجوه کارگران) در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نظر به عین ربع سال قبل کاهش ۴۳ درصدی را نشان داده که از ۵۲۶,۵۵ ملیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۶ به مبلغ ۳۰۱,۷۳ ملیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ کاهش نموده است.

• **انتقالات جاری (کمک های بلاعوض) :**

انتقالات جاری خالص به دولت افغانستان کاهش ۶۰ درصدی را نشان داده که از ۴۰۸ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۶۲,۸ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

• **وجوه خالص انتقالی افراد خصوصی:**

وجوه خالص انتقالی افراد خصوصی بداخل کشور ۱۷ درصدی افزایش نموده، که از ۱۱۸,۵۹ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۳۸,۹۴ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ افزایش نموده است.

• **حساب سرمائوی بیلانس تادیات:**

حساب سرمائوی بیلانس تادیات که شامل (انتقالات سرمائوی میباشد)، نشان دهنده افزایش ۷۱۴ درصدی بوده، که از ۴,۸۴ میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۳۹,۴۲ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ رسیده است.

3.2 حساب مالی بیلانس تادیات:

حساب مالی (خالص) بیلانس تادیات که شامل سرمایه گذاری مستقیم، سرمایه گذاری غیر مستقیم، دیگر سرمایه گذاری ها و دارائی های ذخیره می باشد از ۴۶,۸ میلیون دالر در ربع اولی سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۹۵,۱۶ - میلیون دالر در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ می رسد.

• **سرمایه گذاری مستقیم:**

ارزش خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ نشان دهنده کاهش ۴۴ درصدی بوده که از ۳۱,۵۸ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۷ به مبلغ ۱۷,۵۸ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ رسیده.

و به به همین ترتیب، سرمایه گذاری غیر مستقیم (سرمایه گذاری در اسناد قرضه) از ۵۴ - میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال ۱۳۹۷ به مبلغ ۲۰ میلیون دالر امریکایی در ربع اول سال مالی ۱۳۹۸ افزایش نموده است.

جدول ۱: بیلانس تادیات افغانستان به (ملیون دالر امریکائی)

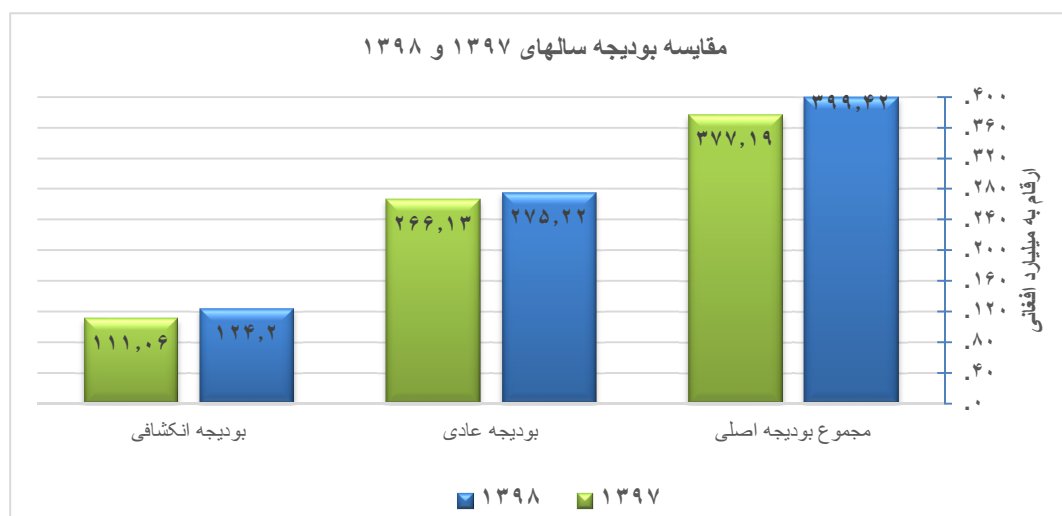
Items / Years	Q1- 97	Q2- 97	Q3 - 97	Q4 - 97	Q1- 98	%change
Current Account	-1228.87	-829.74	-895.81	-1119.14	-1226.41	-0.2%
<i>Credit</i>	924.80	1120.01	1162.74	995.34	798.13	-14%
<i>Debit</i>	2153.66	1949.75	2058.56	2114.48	2024.55	-6%
Goods and Services Account	-1780.24	-1534.46	-1494.92	-1591.78	-1573.07	-12%
<i>Credit</i>	340.42	364.21	461.39	459.30	398.32	17%
<i>Debit</i>	2120.66	1898.68	1956.31	2051.08	1971.39	-7%
Goods Account	-1664.49	-1499.75	-1386.93	-1473.41	-1527.90	-8%
<i>Credit</i>	172.45	146.81	261.88	294.09	182.57	6%
<i>Debit</i>	1836.94	1646.56	1648.81	1767.50	1710.47	-7%
Services Account	-115.75	-34.72	-108.00	-118.37	-45.17	-61%
<i>Credit</i>	167.96	217.40	199.51	165.21	215.75	28%
<i>Debit</i>	283.72	252.12	307.50	283.58	260.92	-8%
Primary Income Account	24.83	54.00	58.70	44.32	44.92	81%
<i>Credit</i>	35.27	65.53	109.23	67.45	61.34	74%
<i>Debit</i>	10.45	11.52	50.52	23.12	16.42	57%
Secondary Income Account	526.55	650.72	540.40	428.32	301.73	-43%
<i>Credit</i>	549.11	690.27	592.13	468.60	338.47	-38%
<i>Debit</i>	22.56	39.55	51.72	40.28	36.74	63%
Current transfers (Official grants)	408.0	530.6	404.4	365.5	162.8	-60%
Personal transfers	118.59	120.11	135.97	62.80	138.94	17%
<i>Credit</i>	141.15	159.65	187.70	103.08	175.68	24%
<i>Debit</i>	22.56	39.55	51.72	40.28	36.74	63%
Capital account	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	714%
<i>Credit</i>	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	714%
<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Capital transfers	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	714%
<i>Credit</i>	4.84	171.93	427.13	588.81	39.42	714%
<i>Debit</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Financial account	46.8	74.8	184.8	167.23	-95.16	-303%
Direct investment	-31.58	-40.85	-55.28	-29.85	-17.58	-44%
Net acquisition of financial assets	3.78	3.78	-30.90	-19.11	-10.52	-378%
Net incurrence of liabilities	35.36	44.63	24.38	10.75	7.06	-80%
Portfolio investment	-54.02	18.22	24.37	34.94	20.0	-137%
Net acquisition of financial assets	-54.02	18.22	24.37	34.94	19.96	-137%
<i>Net incurrence of liabilities</i>	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
Other investment	109.58	57.53	103.07	89.54	-126.85	-216%
<i>Assets</i>	80.47	44.96	79.32	73.59	-131.36	-263%
<i>Liabilities</i>	-29.11	-12.57	-23.75	-15.95	-4.51	-85%

Reserve Assets	22.79	39.85	112.68	72.60	29.31	29%
Net errors and omissions	1270.79	732.56	653.53	697.56	1091.83	-14%

4 سکتور مالی

هدف اصلی سیاست مالی، دستیابی به افزایش مداوم جمع آوری درآمد است تا به تدریج از هزینه های عادی و انکشافی که از خارج تامین میگردد تخصیص بودجه در راستای استراتیژی انکشاف ملی افغانستان فراهم شود. علاوه بر این، اهداف دیگر شامل بهبود مدیریت مصارف دولتی، اصلاح سیاستهای مالی، فورمولبندی سیاست مالی، کارایی و مؤثریت شرکتهای، مالیات و اداره گمرک میباشد. طوریکه میدانیم در اقتصاد های در حال توسعه در سراسر جهان عدم تعادل بودجه (کسربودجه) وجود دارد. در افغانستان مجموع مصارف اصلی بیشتر از عواید داخلی به استثنای کمکهای خارجی است.

مجموع بودیجه اصلی در سال مالی ۱۳۹۸ به ۳۹۹،۴۲ میلیارد افغانی میرسد که در مقایسه با سال مالی ۱۳۹۷ که مبلغ ۳۷۷،۱۹ میلیارد افغانی بوده است، ۲۲،۲۳ میلیارد و یا ۵،۸۹٪ افزایش را نشان میدهد. از مجموع بودیجه اصلی سال مالی ۱۳۸۹، بودیجه عادی و بودیجه انکشافی هر یک به ترتیب ۲۷۵،۲۲ میلیارد و ۱۲۴،۲۰ میلیارد افغانی منظور شده است.

منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

مجموع عواید (عواید داخلی و کمکهای خارجی) در ماه ثور سال مالی ۱۳۹۸ مبلغ 43.85 میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه مجموع عواید در ماه حمل 31.89 میلیارد افغانی بوده که 11.96 میلیارد افغانیو یا 37.51٪ افزایش را نشا میدهد. مجموع عواید از شروع سال مالی الی اخیر ماه ثور سال مالی ۱۳۹۸ به

133.37 میلیارد افغانی رسیده است که از جمله 81.20 میلیارد و 52.17 میلیارد افغانی آنرا به ترتیب عواید داخلی و کمک های خارجی تشکیل میدهند.

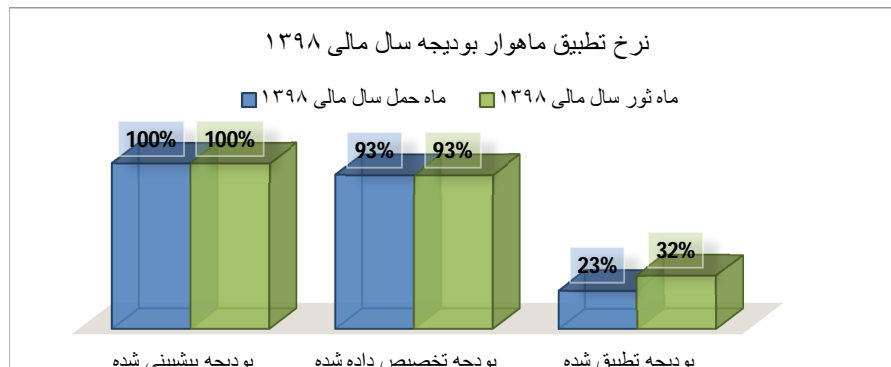
در ضمن، عواید داخلی در ماه ثور سال مالی ۱۳۹۸ به 22.34 میلیارد افغانی میباشد، در حالیکه عواید داخلی در ماه حمل 15.98 میلیارد افغانی بوده است، که 6.36 میلیارد افغانی و یا 39.82٪ افزایش را نشان میدهد. از طرف دیگر، کمک های خارجی (به شمول قرضه) در ماه ثور سال مالی 5.60 میلیارد افغانی (35.18٪) افزایش یافته است که از 15.91 میلیارد افغانی در ماه حمل به 21.51 میلیارد افغانی در ماه ثور رسیده است.

همچنان، مجموع مصارف از شروع سال مالی 1398 الی اخیر ماه ثور به 126.04 میلیارد افغانی رسیده است، که مصارف عادی و مصارف انکشافی هر یک 91.43 میلیارد و 34.61 میلیارد افغانی را تشکیل میدهند. مصارف عادی در ماه ثور 22.07 میلیارد افغانی میباشد در حالیکه مصارف مذکور در ماه حمل سال مالی 27.29 میلیارد افغانی بوده است، که نشان دهنده 5.22 میلیارد (19.13٪) کاهش میباشد. همچنان مصارف انکشافی در ماه ثور سال مالی ۱۳۹۸ به 9.92 میلیارد افغانی میباشد، ولی در ماه حمل مصارف انکشافی 14.96 میلیارد افغانی بوده است که نشان دهنده 5.04 میلیارد افغانی و یا 33.68٪ کاهش میباشد.

مشخصات	ماه حمل	ماه ثور	تفاوت (بین	رشد ماهانه	
	سال مالی ۱۳۹۸	سال مالی ۱۳۹۸	ماه حمل و ماه ثور)		
ارقام به میلیارد افغانی					
مجموع عواید	31.89	43.85	133.37	11.96	37.51
عواید داخلی	15.98	22.34	81.20	6.36	39.82
کمک های خارجی	15.91	21.51	52.17	5.60	35.18
مجموع مصارف	42.25	31.99	126.04	(10.26)	- 24.29
مصارف عادی	27.29	22.07	91.43	(5.22)	- 19.13
مصارف انکشافی	14.96	9.92	34.61	(5.04)	- 33.68

منبع: حسابات مالی وزارت محترم مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

اجرای بودیجه اصلی الی ماه ثور سال مالی ۱۳۹۸ به 32٪ رسیده است که تخصیصات صادر شده به 93٪ میرسد. قابل ذکر است که برای سال مالی ۱۳۹۸ مجموع بودیجه انکشافی مبلغ ۱۲۴,۲۰ میلیارد افغانی پیشبینی شده است که از جمله 93٪ آن تخصیص داده شده است، و 27٪ آن مصرف گردیده است. از سوی دیگر بودیجه عادی ۲۷۵,۲۲ میلیارد افغانی پیشبینی شده است که تخصیصات صادر شده آن 94٪ بوده، و تنها 34٪ از مجموع مبلغ منظور شده به مصرف رسیده است.

منبع: حسابات
وزارت محترم

مالی

مالیه/جمع آوریو محاسبه ارقام توسط کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

5. سويفت

Report of (Outward) Transactions from 1/2/ 1398 up to 31/2/1398

Categories	Remmitter Parties	Message Type	USD	EUR	CHF	KWD	JPY	INR
A	Ministries	MT 103,700 & 910	9,341,905.45	1,209,305.00	128,707.00	17,215.00	20,956.00	1,848,000.00
B	Commercial Banks	202	70632464	1,500,000.00				
C	Da Afghanistan Bank	200	355,000,000.00					

Report of (Inward) Transactions from 1/2/ 1398 up to 31/2/139

Categories	Beneficiary Parties	Message Type	USD	EUR	AED			
A	Ministries	MT 103,700 & 910	48,418,651.10	702,840.46				
B	Commercial Banks	202	49,416,481.11					
C	Da Afghanistan bank	200						

برعلاوه به تعداد 52 معامله تبادلوی FX Deal به ارزش مجموعی (151596811.13) دالر و به تعداد 4 معامله تبادلوی بانک جهانی به ارزش مجموعی 1134150.14 دالر امریکائی نیز اجرا گردیده است

6. سکتور بانکی

قرار آخر ثور 1398 (می 2019) شاخص های عمده مالی نظام بانکی در مقایسه با ثور 1397 دارای روند صعودی میباشد. مجموع دارایی ها، قروض ناخالص، سپرده ها و مفاد طی دوره یاد شده افزایش نموده اند، که بر علاوه افزایش نرخ دالر عمدتاً در اثر اعطای قروض و مفادآوری بوجود آمده است، سیالیت نظام بانکی در سطح مناسب قرار دارد. اما سرمایه مالی بنابر توضیح سود سهام و قرار گرفتن یک بانک خصوصی تحت مدیریت تصفیه کاهش کرده است و کیفیت قروض همچنان دارای روند نزولی میباشد.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با سال قبل 2.68 فیصد افزایش داشته و از قرار ماه ثور سال 1398 بالغ بر 306.70 میلیارد افغانی میگردد که در دوره مشابه قبلی (ثور 1397) بالغ بر 298.69 میلیارد افغانی میگردد. مجموع دارایی ها به اندازه 1.47 فیصد در مقایسه ماه قبلی افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از اوراق سرمایوی دافغانستان بانک و سپرده های یک شبه در اوراق بهادار و قروض سرمایه گذاری شده است.

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار ثور 1398 بالغ بر 43.83 میلیارد افغانی میگردد، در مقایسه با دوره مشابه سال قبلی (ثور 1397) که در آن قروض ناخالص نظام بانکی به 41.44 میلیارد افغانی میرسید، به اندازه 5.75 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش ذکر شده در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض و افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است. مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی (حمل 1398) به اندازه 2.39 فیصد عمدتاً بابت اعطای قروض جدید افزایش دارد.

مجموع سپرده ها که منبع اساسی تمویل در بانکها به شمار میرود متشکل از سپرده های مشتریان و بین بانکی میباشد، که در مقایسه با سال قبل (ثور 1397) شاهد 4.09 فیصد افزایش بوده و از قرار ماه ثور سال 1398، بالغ بر 264.59 میلیارد افغانی میگردد. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. این منبع اساسی تمویل در بانکها از ماه گذشته بدینسو به اندازه 1.54 فیصد افزایش را نشان میدهد، که نیز عمدتاً بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است.

نظام بانکی دارای سرمایه کافی بوده، از قرار ثور 1398 بالغ بر 34.88 میلیارد افغانی گردیده به اندازه 11.37 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میدهد. سرمایه مالی در مقایسه با دوره قبلی (ثور 1397) به اندازه 2.26 فیصد کاهش دارد که عمدتاً در اثر پرداخت سود سهام و قرار گرفتن یک بانک خصوصی تحت مدیریت تصفیه صورت گرفته است.

نظام بانکی افغانستان در پنج ماه اول سال مالی 1398 (می 2019)، به مبلغ 888 میلیون افغانی مفاد خالص نموده است که در دوره مشابه قبلی (می 2018 - ثور 1397) 368 میلیون افغانی مفاد خالص نموده بوده. در نتیجه افزایش مفاد نسبت برگشت بر دارایی ها در مقایسه با 0.29 فیصد در ثور 1397 به 0.61 فیصد در این دوره (ثور 1398) افزایش یافته است.

سیالیت تمام بانکها در مطابقت با حد اقل تعیین شده بانک مرکزی قرار داشته و از لحاظ وضعیت باز اسعار خارجی، تمام بانکها (به استثنای پنج بانک که

از حد تعیین شده بانک مرکزی ± 40 برای اسعار خارجی و ± 20 برای اسعار انفرادی خارجی" دالر و یورو طویل‌المدت تخطی نموده اند) در مطابقت با حدود تعیین شده دافغانستان بانک می‌باشند.

از قرار ماه ثور 1398 نسبت سرمایه‌مقرراتی تمام بانکها به استثنای یک بانک بالاتر از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی (12% دارایی‌های عیار شده به اساس خطر) قرار دارند. نسبت سرمایه‌مقرراتی نظام بانکی در حدود 25.95 فیصد میباشد، که در مقایسه با ماه حمل سال قبل که به 27.92 فیصد میرسید، به اندازه 1.97 فیصد کاهش داشته است.

مقدمه

نظام بانکی متشکل از 14 بانک دارای جواز می‌باشد که ازآنجمله 3 بانک دولتی، 7 بانک خصوصی متعارف، 1 بانک اسلامی و متباقی 3 فروع بانک‌های خارجی اند. ذیلاً تعداد نمایندگی‌ها و سایر تسهیلات بانکی موجود در کشور ارائه میگردد.

تعداد	تسهیلات
209	نماینده‌گی با خدمات کامل
206	نماینده‌گی با خدمات محدود
350	ماشین‌های خودکار صرافیه (نوع 22)
88	*سایر تسهیلات (نوع 252421)
105	** محلات فروش (نوع 23)
958	مجموعه
کارت‌ها	
594,248	کارت بدهی (دبت کارت)
1,885	کارت اعتبار

* **سهولت نوع 21:** واحد ایکه صلاحیت طی مراحل ابتدائی قرضه را داشته، اما صلاحیت پرداخت قرضه را ندارد.

سهولت نوع 24: واحد ایکه فقط صلاحیت تادیه پول نقد را داشته مانند پرداخت معاشات کارمندان دولتی و غیر دولتی، و یا سایر تادیات نقدی برای مشتریان بانک.

سهولت نوع 25: واحد ایکه صرف صلاحیت در یافت پولی نقد را از عامه بشکل امانات در حسابات مختلف اشخاص حکمی و حقیقی (معمولاً سفارت خانه ها، هتل ها و غیره) و صدور رسید جهت در یافت پول نقد.

** **سهولت نوع 23:** شبکه‌های خدماتی در فروشگاهها (تنها مصارف را وضع نموده اما صلاحیت پس انداز را ندارد).

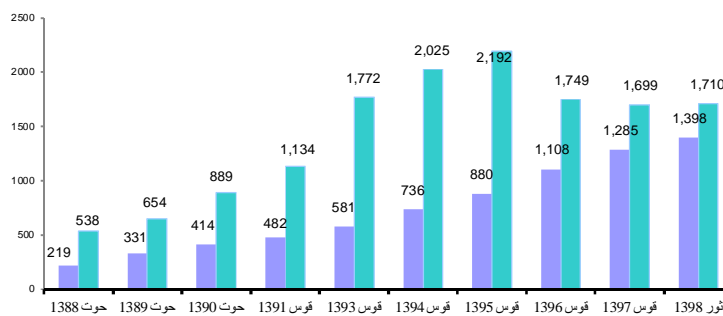
(کریدت کارت)

235,693	کارت ای تی ایم)
	(ATM
13,853	ویب سرفر کارت
5,490	کارت پیش پرداخت
4,113	ماستر کارت
855,282	مجموعه

تسهیلات نمایندگی در 33 ولایت کشور بشمول شهر کابل قابل دسترس بوده، در حالیکه خدمات ATM در 28 ولایت، دبت کارت در 31 ولایت کشور و کریدت کارت در 6 ولایت کشور قابل دسترس می‌باشد.

ضمناً، تا کنون بطور مجموعی بتعداد 1398 عرضه کنندگان خدمات پولی مجوز و بتعداد 1710 صرافان مجوز در کشور فعالیت مینمایند. از 1398 عرضه کنندگان خدمات پولی مجوز، 277 عرضه کننده خدمات پولی در کابل، 841 عرضه کننده خدمات پولی در سایر ولایات مصروف فعالیت می‌باشند. برعلاوه، به تعداد 280 نمایندگی های دفتر مرکزی عرضه کنندگان خدمات پولی در شهر کابل و سایر ولایات مصروف فعالیت اند. از 1710 صرافی های مجوز، 377 صرافی در کابل، 1327 در سایر ولایات و به تعداد 6 نمایندگی دفتر مرکزی در سایر ولایات کشور فعالیت می نمایند. جهت مشاهده روند عرضه کنندگان خدمات پولی و صرافان به گراف شماره (1) مراجعه گردد.

عرضه کننده گان خدمات پولی و صرافی ها

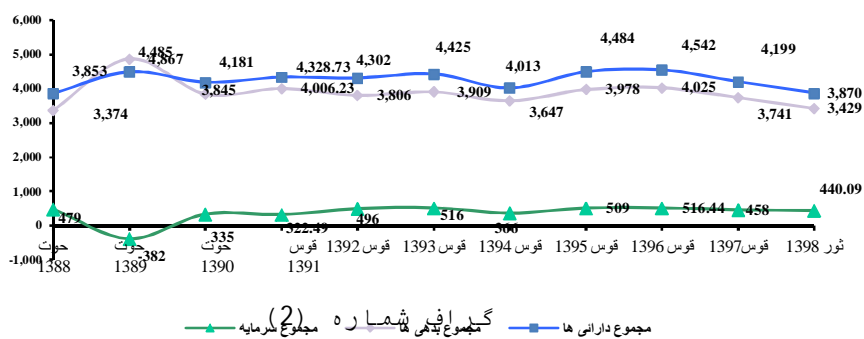
صرافی ها ■ عرضه کننده گان خدمات پولی ■
گراف شماره (1)

6.1 مجموع دارایی ها

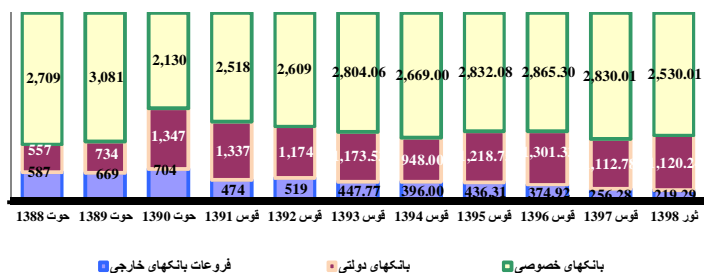
مجموع دارایی های نظام بانکی از قرار ثور 1398 بالغ بر 306.70 میلیارد افغانی (3.86 میلیون دالر) میگردد که در مقایسه با دوره قبلی (ثور 1397) که در آن مجموع دارایی های نظام بانکی به 298.69 میلیارد افغانی (4.19 میلیون دالر) میرسید و 1.51 فیصد نظر به دوره مشابه قبلی ان افزایش داشت، طی دوره یادشده به اندازه 2.68 فیصد افزایش کرده است. افزایش فوق الذکر در مجموع دارایی های نظام بانکی عمدتاً بلاثر افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که طلبات بین بانکی بخصوص حسابات دالری، قروض خالص و سرمایه گذاری ها افزایش در حالیکه سپرده های یک شبه، پول نقد در خزانه و حسابات جاری با دافغانستان بانک طی دوره یاد شده کاهش داشته است. از تغییرات فوق چنین به نظر می رسد که بخش اعظم سپرده های یک شبه و حسابات جاری با دافغانستان بانک در سایر بانکها گذاشته شده و در قروض و اوراق بهادار سرمایه گذاری شده است.

با نگاهی به افزایش مجموع دارایی ها در سطح گروه های بانکی بیشترین رشد دارایی ها را بانکهای خصوصی داشته که در مقایسه با دوره قبلی (ثور 1397) 6.13 فیصد و بانکهای دولتی به اندازه 0.53 فیصد میباشد، در حالیکه فروع بانکهای خارجی شاهد 18.88 فیصد کاهش میباشند از قرار فیصدی مجموع دارایی های نظام بانکی، بانک های خصوصی با سهم 65.38 فیصد در رده اول، بانک های دولتی با 28.95 فیصد سهم در رده دوم و متعاقباً فروع بانکهای خارجی با 5.66 فیصد سهم در رده اخیر قرار دارد. گراف شماره (2) روند رشد مجموع دارایی های نظام بانکی از سال 1388 هجری شمسی الی ثور سال 1398 ترسیم گردیده است، جهت معلومات بیشتر میتوان به گراف ذیل مراجعه نمود.

روند مجموع دارائی ها، بدهی ها و سرمایه نظام بانکی (به میلیون دالر)

سهم گروپ های بانکی در مجموع دارایی های سیستم بانکی طی چند سال (ارقام به میلیون دالر)

گراف شماره (3)

در جدول ذیل دارایی های تمام بانکهای تجارتي و فروع بانکهای خارجي از قرار فيصدي مجموع داراي

های نظام بانکی ارائه گردیده است:

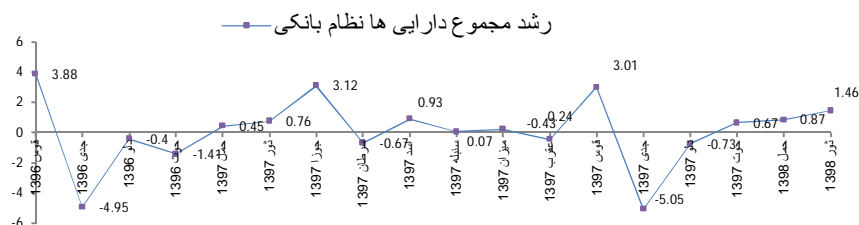
دارائی های نظام بانکی به ترتیب نزولی از قرار ماه ثور 1398 (می 2019)			
شماره	بانکها	دارای ها (میلیون افغانی)	فیصدي از قرار مجموع داراي های نظام بانکی
1	بانک بین المللی افغانستان	65,952.64	21.50
2	بانک ملی افغان	44,053.85	14.36
3	عزیزی بانک	40,945.98	13.35
4	نوی کابل بانک	23,227.45	7.57
5	پشتنی بانک	21,509.28	7.01
6	میوند بانک	20,984.60	6.84
7	افغان یونایتد بانک	20,416.42	6.66
8	بانک اسلامی افغانستان	15,563.11	5.07
9	آرین بانک	13,350.48	4.35
10	غضنفر بانک	12,173.75	3.97
11	بانک الفلاح لمیتد	11,340.37	3.71
12	فرست مایکروفایننس بانک	11,141.43	3.63
13	نشئل بانک آف پاکستان	4,493.31	1.47
14	حبیب بانک لمیتد	1,547.39	0.51
	مجموعه	306,700.06	100.00

6.1.1 رشد مجموع دارایی ها

مجموع دارایی های نظام بانکی در جریان سال مالی 1397 بیشتر دارای روند صعودی بوده که در ماه جوزا و قوس 1397 دارای بیشترین رشد میباشد، که در اثر افزایش طلبات بین البانکی بخصوص در حسابات دالر میباشد. این در حالیست که در جدی 1396 به پایین ترین نقطه کاهش رسیده است که بابت کاهش در پول نقد در خزانه و طلبات بالای دافغانستان بانک که در سپرده های یک شبهه و اوراق سرمایوی دافغانستان بانک قابل ملاحظه بوده صورت گرفته است.

مجموع دارایی های نظام بانکی در مقایسه با ماه گذشته (حمل 1398) به اندازه 1.46 فیصد افزایش نموده است، که بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. با مرور جزئیات مجموع دارایی ها بنظر می رسد که بخش از اوراق سرمایوی دافغانستان بانک و سپرده های یک شبهه در اوراق بهادار و قروض سرمایه گذاری شده است.

برای وضاحت بیشتر موضوع در گراف شماره (4) تفصیل رشد دارایی های نظام بانکی ارائه گردیده است.

گراف شماره (4)

6.2 مجموع قروض

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی از قرار ماه ثور 1398 (می 2019) بالغ بر 43.83 میلیارد افغانی (553 میلیون دالر) میگردد که 14.29 فیصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل میدهد، و در مقایسه با دوره قبلی (ثور 1397) که بالغ بر 41.44 میلیارد افغانی میگردد، 13.88 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل میداد و به اندازه 1.51 فیصد افزایش نموده بود، در دوره فعلی (ثور 1398)، به اندازه 5.75 فیصد افزایش را نشان میدهد. افزایش متذکره در مجموع قروض ناخالص نظام بانکی طی دوره یاد شده عمدتاً در اثر اعطای قروض و افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی صورت گرفته است.

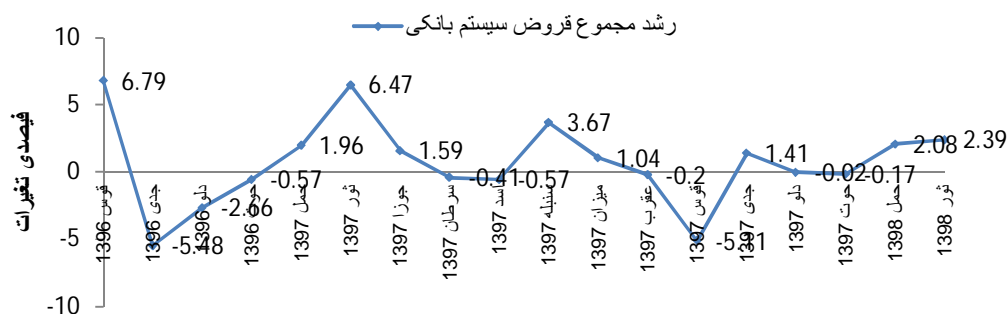
از مجموع قروض ناخالص نظام بانکی، قروض افغانی نظام بانکی بالغ بر 20.14 میلیارد افغانی (254 میلیون دالر) می باشد که 45.94 فیصد مجموع قروض ناخالص

و به اندازه 6.57 فیصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل می دهد که این رقم نظر به دوره قبلی (ثور 1397) به اندازه 39.74 فیصد افزایش نموده است ، افزایش متذکره عمدتاً بابت اعطای قروض جدید میباشد. قروض دالری نظام بانکی بالغ بر 23.58 میلیارد افغانی (298 میلیون دالر) می گردد که 53.80 فیصد مجموع قروض و 7.69 فیصد مجموع دارایی ها را تشکیل داده و به اندازه 12.36 فیصد در اثر حذف قروض، تصفیه قروض و تحت مدیریت تصفیه قرارگرفتن یک بانک خصوصی نظر به ثور سال 1397 کاهش کرده است. جهت قرضه دهی در کشور، بانکهای خصوصی با سهم 87.52 فیصد مجموع قروض پیشتاز بوده، بانکهای دولتی با 11.76 فیصد در مقام بعدی و در اخیر فروع بانکهای خارجی با 0.70 فیصد سهم در رده پائینی قرار دارد.

6.2.1 مقایسه ماهوار رشد مجموع قروض

مجموع قروض ناخالص نظام بانکی در جریان سال مالی 1397 بیشتر دارای روند نزولی میباشد. که در ماه جدی 1396 و قوس 1397 قابل ملاحظه بوده. کاهش متذکر در ماه های یاد شده از درک حذف و تصفیه قروض صورت گرفته است.

مجموع قروض ناخالص در مقایسه با ماه قبلی ان (حمل 1398) به اندازه 2.39 فیصد عمدتاً بابت اعطای قروض جدید افزایش کرده است. جهت معلومات بیشتر روند قروض به گراف شماره (5) مراجعه گردد.

گراف شماره (5)

صنف بندی مجموعه قروض نظام بانکی

اقلام	ثور 1398 می 2019	حمل 1398 (اپریل 2019)	فیصدی% از مجموع قروض ناخالص	% رشد
قروض صعب الحصول ⁴	5,651	4,773	12.89	18.39
قروض معکوساً صنف بندی شده ⁵	6,780	6,601	15.47	2.71
قروض در کتگوری تحت نظر ⁶	3,447	4,521	7.86	-23.75
قروض حذف شده ⁷	3.81	3.97	0.01	-4.03

در مجموع کیفیت قروض نظام بانکی در اخیر ماه ثور 1398 همچنان ضعیف ارزیابی میگردد، قروض صعب الحصول نظام بانکی در مقایسه با حمل 1398 به مبلغ 878 میلیون افغانی افزایش نموده است، افزایش متذکره به سه بانک ارتباط میگیرد. قروض صعب الحصول نظام بانکی به اندازه 12.89 فیصد مجموع قروض نظام بانکی و 18.30 فیصد سرمایه مالی نظام بانکی را تشکیل میدهد. از جمله 12.89 فیصد قروض صعب الحصول 10.45 فیصد (81.03 فیصد مجموع قروض صعب الحصول) آن مربوط به سه بانک میباشد. ضمناً، این بانکها در مجموع 55.43 فیصد مجموع قروض ناخالص و 24.24 فیصد سرمایه مقرراتی نظام بانکی را احتواء مینماید. در ضمن نسبت قروض صعب الحصول خالص نظام بانکی 4.75 فیصد میباشد.

از مجموع 5.65 میلیارد افغانی قروض صعب الحصول به مبلغ 5.27 میلیارد آن مربوط بانکهای خصوصی میباشد، که 12.02 فیصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی (93.25 فیصد مجموع قروض صعب الحصول نظام بانکی) را تشکیل میدهد، به مبلغ 262 میلیون افغانی آن مربوط یک بانک دولتی که 0.60 فیصد مجموع قروض ناخالص نظام بانکی (4.64 فیصد مجموع قروض صعب الحصول نظام بانکی) را احتوا نموده است و مبلغ 119 میلیون افغانی آن مربوط به یک فرع بانک خارجی میباشد که 0.27 فیصد مجموع قروض نظام بانکی (2.10 فیصد مجموع قروض صعب الحصول نظام بانکی) را تشکیل داده است.

در مجموع قروض ذیل توسط هشت بانک اعطاء گردیده است.

قروض صعب الحصول قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی/یا تکانه آن برای مدت 121-480 روز و بیشتر از آن وصول نشده و باقی بماند (مشکوک و

خساره)⁴

قروض معکوساً صنف بندی شده دارایی های که مبلغ اصلی دارایی و/یا تکانه آن برای 120-61 روز وصول نشده و باقی مانده باشد (تحت المعیار)، قروض⁵

صعب الحصول و پیش پرداخت های که مبلغ اصلی/یا تکانه آن برای مدت 121-480 روز وصول نشده و باقی بماند (مشکوک)

قروض در کتگوری تحت نظر دارایی های که مبلغ اصلی دارایی و/یا تکانه آن برای 31 الی 60 روز وصول نشده و باقی مانده باشد (تحت نظر)

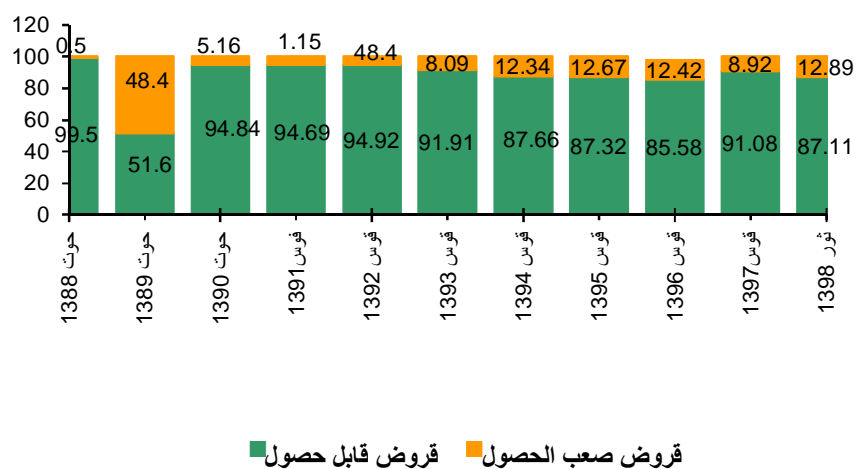
قروض حذف شده قروض صعب الحصول و پیش پرداخت های که اصل مبلغ و/یا تکانه آنها برای مدت 481 روز یا بیشتر از آن پرداخت نشده باقی بمانند. این کتگوری قروض باید در بیلاتنس شیت بانک برای مدت 12 ماه بمنظور حصول دوباره و صد درصد (100%) تامین جبران خساره نگهداری شده و بعد از سپری شدن 12 ماه از بیلاتنسیت بانک به صورت انی حذف میگردد.

اقلام	حوت 1397	فیصدی% از مجموع قروض ناخالص
قروض متوسط	1,310	3.12
قروض کوچک	1,105	24.58
قروض خرد (Micro)	4,872	13.01

در جدول ذیل تفکیک قروض ناخالص نظام بانکی از قرارماه ثور 1398 ارائه گردیده است.

بانک	قروض ناخالص (ارقام به میلیون افغانی)
بانکهای دولتی	5,157.10
بانکهای خصوصی	38,368.13
فروع بانکهای خارجی	309.83
مجموعه	43,835.06

نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص

گراف شماره (6)

به اساس ارقام ماه ثور 1398 توزیع قروض در ولایات و به اساس ارقام ماه حوت 1397 در سکتورهای مختلف در جدول ذیل ارائه گردیده است. در توزیع جغرافیائی و نهادی قروض نظام بانکی تنوع صورت نه گرفته است، ولی توقع می‌رود که باگذشت زمان توزیع قروض متنوع گردد.

توزیع قروض در ولایات (از لحاظ جغرافیائی) در جدول ذیل ارائه گردیده است:

شماره	ولایات	مبلغ قرضه (به میلیون افغانی)	از قرار فیصدی مجموع قروض
1	کابل	31,074.38	70.9
2	بلخ	4,441.39	10.13
3	هرات	3,542.22	8.08
4	بادغیس	1,255.13	2.86
5	کندهار	732.58	1.67
6	بدخشان	516.29	1.18
7	بغلان	466.8	1.07
8	بامیان	293.81	0.67
9	فاریاب	293	0.67
10	جوزجان	268.04	0.61
11	سرپل	240.02	0.55
12	پروان	182.33	0.42
13	تخار	172	0.39
14	سمنگان	154.06	0.35
15	ننګرهار	121.04	0.27
16	کنډز	75.99	0.17
17	سایر	5.98	0.01
	مجموعه	43,835.06	100.00

توزیع سکتوری قروض در جدول ذیل از قرار ماه حوت سال 1397 به تفصیل ارائه میگردد:

سکتور	فیصدی از قرار مجموع قروض
1 رهنی و تعمیراتی	8.52%
ساختمانی و تعمیراتی	8.52%
2 پروژه های زیربنائی	8.72%
انرژی	0.09%
سرک و راه آهن	2.51%
بند ها	0.36%
معادن	0.51%
سایر پروژه های زیربنائی	5.26%
3 تولیدات و صنعت	11.24%
تولیدات فلزی چرمی پلاستیکی لاستیکی چوبی و کاغذی	3.73%
تولیدات و صنایع ماشینی خدمات	3.94%
سمنت وسایل و موادساختمانی	3.57%
4 تجارت	43.95%
نساجی	2.15%
تجارت عمده	3.40%
ماشین الات	0.48%
پترولیم و روغنیات	13.07%
پرزه جات	1.81%
وسایل برقی	3.02%
سمنت و مواد ساختمانی	3.07%
مواد غذائی	6.00%
سایر اقلام	8.15%
تجارت های پرچون	2.80%
5 خدمات	20.81%

0.04%	تعلیم و تربیه	
2.57%	هوتل و رستوانت	
6.44%	مخابرات	
3.52%	ترانسپورت زمینی	
1.19%	ترانسپورت هوایی	
1.33%	صحت و بهداشتی	
1.20%	نشریات مطبوعات و چاپخانه ها	
4.53%	سایر خدمات	
4.63%	زراعت، مالداري و فارم	6
0.68%	زراعت	
3.95%	مالداري و فارم	
2.13%	قروض مصرفی	7
0.00%	قروض رهنی مسکونی به اشخاص انفرادی	8
0.00%	سایر قروض	9
100.00	مجموعه	

جزئیات عمومی شرکاء مسفء در کشور نظر به ماه حوت 1397 از لحاظ تعداد مؤسسات در مرکز، ولایات، و ناحیه ها و همچنان از نظر تعداد مشتریان، مقروضین، مبالغ قروض، فیصدی مشتریان اناث، مقروضین اناث، و غیره در جدول ذیل ارائه گردیده است:

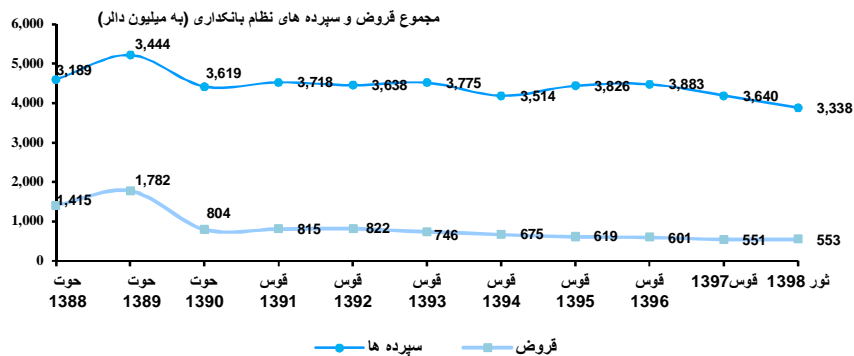
4	تعداد شرکا مسفا	
14	ولایات	
81	ولسوالی	
261,857	مشتریان	
137,994	مقروضین	

1,333,960	تعداد قروض اعطاء شده
91.80	مبلغ قروض اعطاء شده (میلیارد افغانی)
137,994	تعداد قروض باقی مانده
9.33	مجموعه قروض ناخالص باقی مانده (میلیارد افغانی)
2.71	پس انداز باقی مانده رضاکارانه مشتریان (میلیارد افغانی)
28.9	فیصدی مشتریان اثاث
47,965	مقرضین زن
1.86	قروض در قرا و قصبات (میلیارد افغانی)
7.47	قروض در شهرها (میلیارد افغانی)
www.misfa.org.af	منبع و ماخذ

6.3 مجموع امانات/ سپرده ها

سپرده ها منبع اساسی تمویل و بزرگترین بخش بدهی های نظام بانکی را احتواء نموده و متشکل از سپرده های مشتریان و سپرده های بین البانکی میباشد، که از قرار ماه ثور سال 1398 بالغ بر 264.59 میلیارد افغانی (3.33 میلیارد دالر) گردیده، 97.34 فیصد مجموع بدهی های نظام بانکی را تشکیل میدهد. و در مقایسه با 254.18 میلیارد افغانی (3.56 میلیارد دالر) و 6.43 فیصد افزایش در دوره قبلی (ثور 1397) به اندازه 4.09 فیصد در این دوره (ثور 1398) رشد نموده است. از مجموع سپرده ها، سپرده های مشتریان بالغ بر 259.17 میلیارد افغانی (3.27 میلیون دالر) گردیده و 95.35 فیصد مجموع سپرده ها احتوا نموده است. در ضمن به اندازه 4.16 فیصد طی دوره یاد شده افزایش نموده است. افزایش در مجموع سپرده ها بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد.

سپرده های افغانی مشتریان نظام بانکی بالغ بر 75.59 میلیارد افغانی (954 میلیون دالر) گردیده که 29.16 فیصد مجموع سپرده های مشتریان نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی (ثور 1397) به اندازه 2.04 فیصد کاهش یافته است. سپرده های دالری مشتریان نظام بانکی بالغ بر 166.19 میلیارد افغانی (2.09 میلیارد دالر) گردیده که 64.12 فیصد مجموع سپرده های مشتریان نظام بانکی را تشکیل داده و نظر به دوره قبلی (ثور 1397) به اندازه 9.10 فیصد افزایش نموده است که از بابت افزایش نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. بانکهای خصوصی بلندترین سهم یعنی 66.58 فیصد مجموع سپرده های نظام بانکی را احتواء نموده و فیصدی سهم بانک های دولتی و فروع بانکهای خارجی بالترتیب 28.55 فیصد و 4.86 فیصد مجموع سپرده های نظام بانکی را تشکیل میدهند. روند مجموع سپرده ها و مجموع قروض در جدول ذیل ترسیم گردیده است.

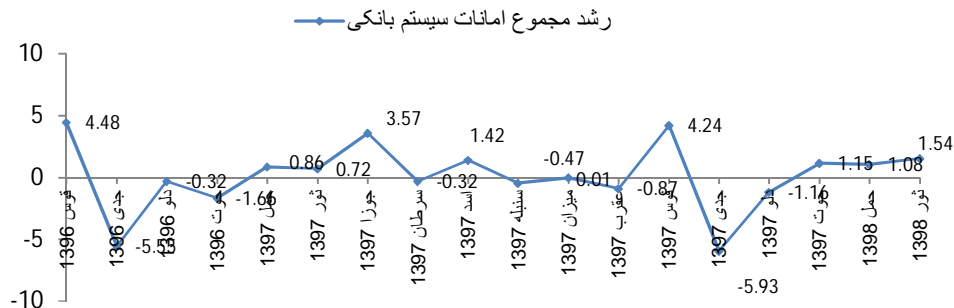

گراف شماره
(7)

6.3.1 مقایسه ماهوار رشد مجموعه سپرده ها

مجموع سپرده های نظام بانکی طی سال مالی 1397 بیشتر دارای روند صعودی بوده. که در ماه جوزا و قوس 1397 قابل ملاحظه میباشد و در اثر افزایش در سپرده های جاری مشتریان بوجود آمده است.

مجموع سپرده های نظام بانکی در ماه فعلی در مقایسه با ماه قبلی ان به اندازه 1.54 فیصد افزایش داشته است، که عمدتاً بابت افزایش در نرخ دالر در مقابل پول افغانی میباشد. در گراف شماره (8) روند رشد مجموع امانات نظام بانکی جهت وضاحت بیشتر ارائه گردیده است.

شماره

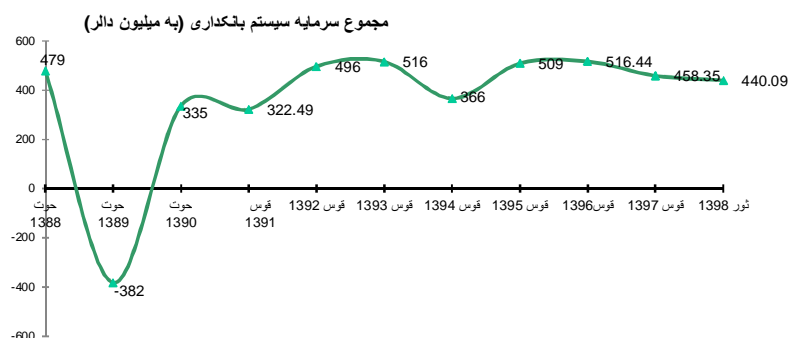
گراف
(8)

ترکیب امانات در اخیر ماه ثور 1398 (میلیون افغانی)			
مجموع سپرده ها	سپرده های بین بانکی	سپرده های مشتریان	شاخص
188,661.00	1,059.36	187,601.64	جاری
22,201.18	4,361.53	17,839.65	میعاد
53,731	3.57	53,727.43	پس انداز
264,593.18	5,424.46	259,168.72	مجموعه

6.4 مجموع سرمایه

نظام بانکی دارای سرمایه کافی می‌باشد، که به اندازه 11.37 فیصد مجموع دارایی‌ها را تشکیل می‌دهد. سرمایه مالی نظام بانکی به اساس ماه ثور سال 1398 بالغ بر 34.88 میلیارد افغانی (440.09 میلیون دالر) می‌گردد، که در مقایسه با دوره قبلی (ثور 1397) که بالغ بر 35.69 میلیارد افغانی (501.14 میلیون دالر) می‌گردید، به اندازه 2.26 فیصد کاهش را نشان می‌دهد، که عمدتاً در اثر پرداخت سود سهام و تحت مدیریت تصفیه قرار گرفتن یک بانک خصوصی می‌باشد. فیصدی نسبت سرمایه مقرراتی نظام بانکی 95.25 فیصد می‌باشد که در مقایسه با 27.92 فیصد در ثور 1397 به اندازه 1.97 فیصد کاهش را نشان می‌دهد.

از قرار ماه ثور 1398 نسبت سرمایه مقرراتی تمام بانکها به استثنای یک بانک بالاتر از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی قرار دارند.

گراف شماره (9)

6.5 مفاد

6.5.1 به طور ماهانه

نظام بانکی در ماه جاری (ثور 1398 - می 2019) به مبلغ 445 میلیون افغانی مفاد خالص نموده است، که در مقایسه با ماه قبلی (حتمل 1397) که به مبلغ 376 میلیون مفاد خالص نموده بود، بهبود را نشان می‌دهد. از جمله 14 بانک بطور مجموع چهار بانک در ماه فعلی (ثور 1398) به مبلغ 184 میلیون افغانی ضرر نموده اند که در ماه گذشته حمل (1398) این تعداد به سه بانک میرسید و به مبلغ 17 میلیون افغانی ضرر نموده بود. مفاد نظام بانکی در ماه فعلی عمدتاً بابت افزایش در مفاد به غیر از تکتانه، افزایش در مفاد خالص تکتانه، افزایش در مفاد بابت ارزشگذاری مجدد اسعار خارجی و کاهش در مصارف معاشات و مالیات می‌باشد. این در حالیست ذخیره جبران خساره و سایر مصارف به غیر از تکتانه در ماه جاری افزایش کرده است.

میدیان یا ارزش وسطی (Spread) یا تفاوت میان تکتانه قروض و تکتانه امانات جدید که سنجش مثمریت عملیاتی بانک می‌باشد در ماه فعلی 10.84 فیصد می‌باشد که در مقایسه با ماه قبلی (حتمل 1398) به اندازه 0.35 فیصد افزایش دارد. سپرید سه بانک در ماه جاری (ثور 1398) پاینتر از میدیان نظام بانکی قرار

دارد، و برای هشت بانک (Spread) قابل محاسبه نمی‌باشد⁸.

6.5.2 مفادآوری نظام بانکی به طور مجموعی (جنوری- می 2019 – جدی 1397- ثور 1398):

از لحاظ مفاد آوری در پنج ماه اول سال مالی 1398 (ثور 1398- می 2019) نظام بانکی در مفاد قرار دارد. نظام بانکی در این دوره به مبلغ 888 میلیون افغانی (11.20 میلیون دالر) مفاد خالص نموده است، در حالیکه در دوره مشابه قبلی (ثور 1397- می 2018) نظام بانکی به مبلغ 368 میلیون افغانی مفاد خالص نموده بود. در نتیجه مفاد فوق الذکر نسبت برگشت بر دارایی‌ها در مقایسه با 0.29 فیصد در ثور 1397 به 0.61 فیصد در این دوره (ثور 1398) افزایش نموده است.

دلیل عمده افزایش در مفاد نظام بانکی در ثور 1398 در مقایسه با ثور 1397، افزایش مفاد بابت ارزشگذاری مجدد اسعار خارجی، مفاد تکتانه خالص و مفاد به غیر از تکتانه میباشد. این در حالیست که مصارف به غیر از تکتانه، مصارف مالیات و ذخیره جبران خساره طی این دوره افزایش داشته است.

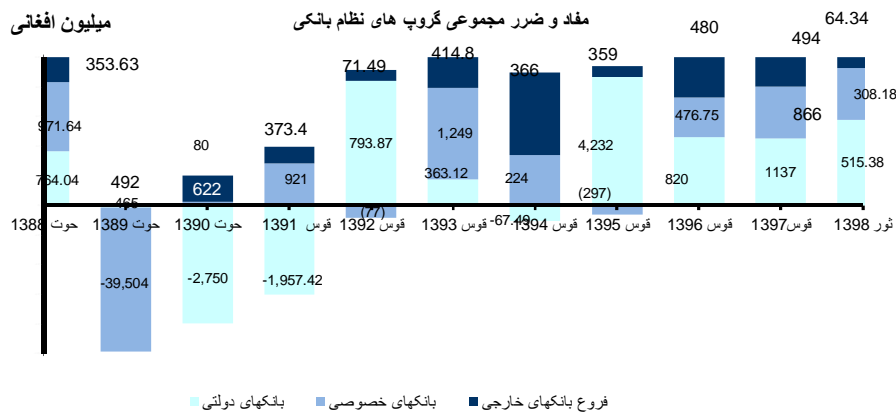
طوریکه در نمودار ذیل بنظر می‌رسد، در سطح گروهی بانکهای دولتی، بانکهای خصوصی و فروع بانکهای خارجی در مفاد قرار دارند.

مفاد نظام بانکی را بطور عمده بانکهای دولتی تشکیل میدهد که بالغ بر 515 میلیون افغانی گردیده و نسبت برگشت بر دارایی آنها بطور سالانه (annualized) 1.45 فیصد میباشد، بانکهای دولتی در پنج ماه اول سال مالی 1397 به مبلغ 329 میلیون افغانی مفاد آور بود. بانکهای خصوصی به مبلغ 308 میلیون افغانی مفاد خالص نموده و نسبت برگشت بر دارایی آنها بطور سالانه (annualized) 0.37 فیصد ثبت شده است. در حالیکه در دوره قبلی (پنج ماه اول سال مالی 1397) به مبلغ 348 میلیون افغانی در ضرر قرار داشته اند. گروه فروع بانکهای خارجی ه مبلغ 64 میلیون افغانی مفاد خالص نموده که نسبت برگشت بر دارایی آنها در حدود 0.23 فیصد میباشد. گروه فروع بانکهای خارجی در دوره مشابه قبلی به مبلغ 387 میلیون افغانی در مفاد قرار داشته اند.

بطور کل به تعداد سه بانک به مبلغ 195 میلیون افغانی ضرر نموده اند که در دوره قبلی (ثور 1397) که در آن ضرر مجموعی به سه بانک مربوط می‌شد، و بالغ بر 1.04 میلیارد افغانی می‌گردید. باید یاد آور شد که بر بنیاد عاید اساسی یا Core Income هشت بانک در ضرر قرار دارد که در دوره قبلی این تعداد به نیز به هفت بانک میرسید.

نفع و ضرر نظام بانکی در گراف شماره (10) بتفکیک بانک های دولتی، خصوصی، و فروع بانکهای خارجی ارائه می‌گردد.

⁸ چون سپرد (تفاوت میان تکتانه قروض جدید و تکتانه امانات جدید) بطور ماه وار محاسبه میشود. از اینرو اگر یک بانک در جریان یک ماه هیچ قرض یا امانات جدید و یا هر دو را نداشته باشد، سپرد آن بانک یا بانکها قابل محاسبه نمیشد.

(10)

6.6 سیالیت

در کل نسبت های سیالیت تمام بانک ها از حد اقل تعیین شده بانک مرکزی افغانستان برای سیالیت (نسبت وسیع سیالیت 15 فیصد و نسبت سریع سیالیت 20 فیصد) بلندتر قرار دارند. نسبت سیالیت وسیع نظام بانکی از لحاظ ارزش وسطی یا میدیان از قرارماه ثور سال 1398، 75.82 فیصد میباشد که در مقایسه با 60.90 فیصد در دوره قبلی (ثور 1397) به اندازه 14.92 فیصد در این دوره (ثور 1398) افزایش یافته است.

به اساس ارقام حوت 1397، نگرانی از تمرکز بیشتر امانات مشتریان نظام بانکی بر امانات بزرگ مشتریان (امانات که بیشتر از 5 میلیون افغانی باشند) وجود دارد. این امانات بزرگ در حدود 59.24 فیصد مجموع امانات مشتریان را تشکیل داده و متشکل از 5552 حساب است، که از لحاظ نقدینگی بسیار مهم پنداشته میشود و یکی از اقلام بدهی های مفر محسوب می شود. برعلاوه حد اوسط امانات بزرگ 26.92 میلیون افغانی میباشد که نسبت به 26.71 میلیون افغانی در ربع قبلی افزایش نموده است.

6.7 وضعیت باز اسعار خارجی

مؤسسات بانکداری در کل در مطابقت با حدود تعیین شده د افغانستان بانک برای وضعیت باز عمومی اسعاری (±40 فیصد) و وضعیت باز انفرادی اسعاری (±20 فیصد) قرار دارد، البته به استثنای پنج بانک که از حد تعیین شده برای وضعیت باز عمومی و انفرادی اسعاری (دالر و یورو طویل المدت) تخطی نموده اند.

در جدول ذیل از قرار ماه حوت سال 1397 تعداد کارمندان، مقروضین، امانت گذاران و سایر مشتریان ارائه گردیده است:

تعداد	مشخصات
9370	کارمندان داخلی
69	کارمندان خارجی
74403	مقروضین
3,676,962	امانات گذاران
15593	تعداد دوسیه های که رئیس شرکت یا معاون آن طبقه انات باشد
7870	سایر مشتریان